

RAPORT DE ACTIVITATE

Anul 2017

Coordonăm dezvoltarea. Susținem proiectele de viitor!

Ianuarie 2018

INTRODUCERE

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru este organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care coordonează procesul dezvoltării regionale în Regiunea de Dezvoltare CENTRU, formată din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

ADR Centru există pentru a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru în folosul locuitorilor ei. Înființată prin Legea 151/1998, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează în temeiul Legii 315 / 2004 privind dezvoltarea regională în România. Activitatea ADR Centru este coordonată de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru care reunește președinții consiliilor județene și reprezentanți ai municipiilor, orașelor și comunelor din fiecare din cele șase județe care compun Regiunea Centru.

Prin ADR Centru, autoritățile locale și județene, organizațiile ne-guvernamentale și întreprinzătorii din Regiune au acces la programe de dezvoltare finanțate din fonduri europene și la programe finanțate din fonduri ale Guvernului României. Astfel, comunitățile și întreprinzătorii din Regiune pot accesa Fondul European pentru Dezvoltare Regională pentru finanțarea, prin Programul Operațional Regional 2007-2013 și 2014-2020 și Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013, a investițiilor din sectorul productiv, transfer tehnologic, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare urbană și locală, întreprinderi mici și mijlocii, eficiență energetică, turism, mobilitate.

Principalele activități ale ADR Centru sunt axate pe atributele care-i sunt conferite prin lege:

- ✚ Elaborarea și actualizarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) și a planurilor și documentelor strategice din diferite sectoare elaborate la nivel regional;
- ✚ Gestionarea, ca și autoritate de implementare sau ca organism intermediar, a fondurilor alocate Regiunii din fondurile Uniunii Europene, din bugetul național sau din alte surse de finanțare;
- ✚ Dezvoltarea de parteneriate și promovarea de proiecte regionale la nivel european;
- ✚ Promovarea regiunii și a activităților care decurg din politicile de dezvoltare regională.

În cursul anului 2017 activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru s-a axat pe următoarele aspecte:

- ✚ Finalizarea Documentului Cadru Regional privind Specializarea Inteligentă pentru implementarea Axei Prioritare 1 a POR 2014-2020 și actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru. Elaborarea de studii și analize sectoriale la nivel regional.
- ✚ Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru.
- ✚ Monitorizarea ex-post a Programelor operaționale 2007-2013 implementate la nivelul Regiunii Centru – Programul Operațional Regional și Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice.
- ✚ Dezvoltarea și promovarea de parteneriate și proiecte regionale și implementarea acestora la nivel regional.
- ✚ Promovarea investițională și a mediului de afaceri din Regiunea Centru.

Capitolul I - Planificarea dezvoltării

Obiectivul general al acestui domeniu îl constituie realizarea activităților specifice procesului de planificare regională, în vederea sprijinirii implementării, monitorizării și actualizării Planului de Dezvoltare Regională 2014-2020 (PDR) și a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru (RIS3). Activitățile specifice procesului de planificare și programare regională derulate în cursul anului 2017 au vizat în principal:

- ✚ Finalizarea și adoptarea la nivel regional a Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă
- ✚ Actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru (RIS3)
- ✚ Organizarea Conferinței Internaționale ”Modele europene de valorificare a fondurilor structurale pentru implementarea Strategiilor de Specializare Inteligentă”
- ✚ Actualizarea sistemului de monitorizare a PDR Centru
- ✚ Elaborarea studiului „Analiza disparităților intraregionale și dezvoltarea urbană la nivelul Regiunii Centru”
- ✚ Elaborarea „Studiului privind potențialul de dezvoltare și perspectivele economice ale Regiunii Centru”

1. Finalizarea și adoptarea la nivel regional a Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă (Documentul Cadru Regional)

Realizarea *Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă* a început la mijlocul anului 2016, documentul fiind elaborat de către ADR Centru în colaborare cu actorii relevanți din mediul academic, institutele de cercetare, entitățile de transfer tehnologic, mediul de afaceri, autoritățile locale și ONG-urile interesate din regiunea noastră. Documentul Cadru Regional s-a realizat în baza Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3). Metodologia de elaborare a Documentului Cadru Regional a fost pusă la dispoziția regiunilor de către AMPOR la sfârșitul lunii iunie 2016. Menționăm faptul că elaborarea Documentului Cadru Regional pentru 7 dintre cele 8 regiuni de dezvoltare (exceptând București-Ilfov) a fost o condiție pentru operaționalizarea Axei Prioritare 1 a POR 2014-2020 – Promovarea transferului tehnologic.

O etapă distinctă a procesului partenerial la nivel regional a reprezentat-o crearea Consorțiului Regional de Inovare Centru (CRI), ca structură regională cu atribuții în domeniul elaborării și implementării Documentului Cadru Regional și ulterior a Strategiei de Specializare Inteligentă. Acest for partenerial a avut două întâlniri de lucru și o consultare în scris în ce privește procesul de elaborare și avizare a Documentului Cadru Regional. Până la finalul anului 2016 a fost elaborată o primă versiune a Documentului Cadru Regional care a fost supusă analizei membrilor CRI Centru în cadrul ședinței de constituire din 14 decembrie 2016.

În cursul primelor luni ale anului 2017, activitatea s-a concentrat pe finalizarea Documentului Cadru Regional, pregătirea apelului pentru scrisorile de intenție depuse în cadrul Axei prioritare 1 a POR 2014-2020, consultarea partenerilor regionali privind forma finală a acestui document și adoptarea sa de către CDR Centru. Apelul privind scrisorile de intenție din partea EITT (entități de inovare și transfer

tehnologic) și a parcurilor științifice și tehnologice s-a derulat în perioada 2-27 martie 2017. Până la data limită de depunere a scrisorilor de intenție au fost depuse 21 de propuneri, însumând investiții în valoare totală de 82,2 milioane euro vizând crearea și dezvoltarea de EITT și parcuri științifice și tehnologice. Pentru evaluarea scrisorilor de intenție a fost elaborată o matrice de analiză (prezentată în Anexa 5.2 a Documentului Cadru Regional) pe baza propunerilor orientative ale AMPOR și ținând seama de Documentul Cadru Regional.

Ca urmare a definitivării Documentului Cadru Regional și a derulării apelului aferent scrisorilor de intenție, în data de 29 martie 2017 a avut loc o nouă ședință a CRI Centru în cadrul căreia s-au prezentat și dezbătut atât draftul Documentului Cadru Regional cât și Analiza scrisorilor de intenție depuse. Toate scrisorile de intenție au fost avizate de către CRI Centru prin Hotărârea nr. 3/29.03.2017. Pe baza observațiilor primite de la expertul AMPOR s-au adus completări la Documentul Cadru Regional, versiunea revizuită fiind transmisă în data de 31.05.2017 către membrii CRI Centru în vederea aprobării. Ținând cont de faptul că până la termenul limită propus de 9 iunie 2017 nu s-a primit de la membrii CRI Centru nicio observație sau propunere de modificare, s-a considerat că Documentul Cadru Regional a fost însușit de aceștia în varianta transmisă și a putut fi supus aprobării CDR Centru în ședința din 20 iunie 2017 de la Sovata. Acesta a fost aprobat prin **Hotărârea CDR Centru nr. 8/20.06.2017.**

Versiunea integrală a documentului poate fi consultată pe paginile oficiale de web ale ADR Centru, accesând unul din linkurile:

<http://www.adrcentru.ro/Detaliu.aspx?t=ADDocumentePlanificare&eID=2396> sau <http://regio-adrcentru.ro/1-consolidarea-cercetarii-dezvoltarii-tehnologice-si-a-inovarii/>.

2. Actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru (RIS3)

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru (RIS3) este documentul elaborat la nivel regional în conformitate cu prevederile Ghidului de elaborare a Strategiilor de Specializare Inteligentă publicat în 2012 de către Comisia Europeană și aprobat prin Hotărârea CDR Centru nr. 8 din 18 martie 2015. Ulterior, ca urmare a elaborării Documentului Cadru Regional și a operaționalizării Consorțiului Regional de Inovare, a fost inițiată revizuirea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru. După finalizarea revizuirii, CDR Centru, prin Hotărârea nr. 10/26.09.2017, a aprobat versiunea revizuită a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2014 – 2020. Activitatea desfășurată de către ADR Centru în vederea revizuirii RIS3 s-a concentrat pe următoarele aspecte-cheie:

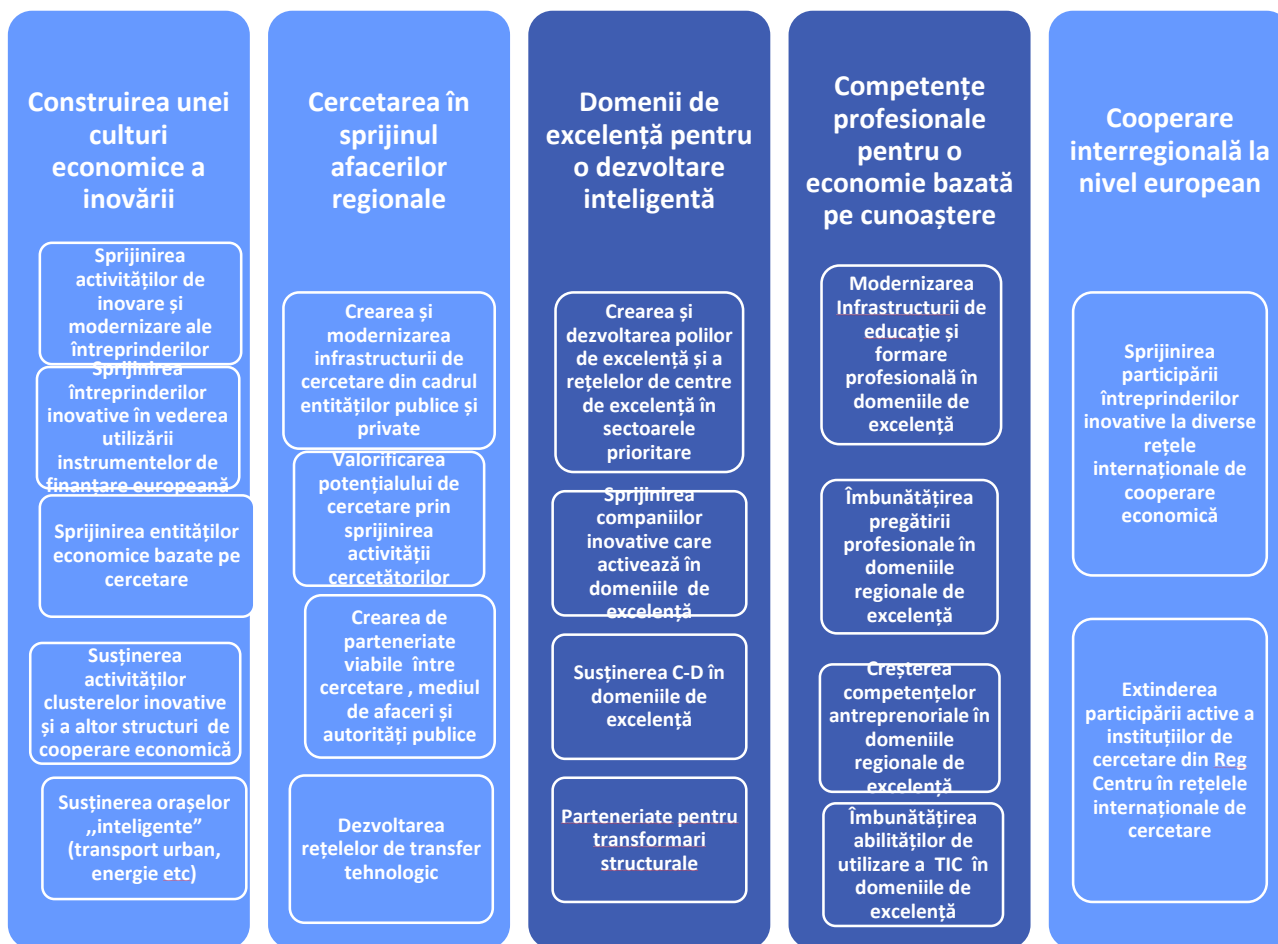
- ✚ actualizarea datelor statistice din cadrul versiunii din 2015 a Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă 2014-2020
- ✚ actualizarea și îmbogățirea analizelor domeniilor regionale de excelență în baza concluziilor rezultate în urma întâlnirilor de descoperire antreprenorială.
- ✚ evidențierea unor priorități transsectoriale
- ✚ completarea mix-ului de politici și a cadrului general de implementare
- ✚ actualizarea sistemului de monitorizare

Strategia Regională de Specializare Inteligentă este structurată în următoarele capitole:

- ✚ **Introducere**
- ✚ **Contextul economic și social regional.** Un subcapitol în cadrul acestei secțiuni este dedicat analizei nevoilor tehnologice ale IMM-urilor regionale și a cererii de servicii de transfer tehnologic
- ✚ **Domeniile regionale de specializare inteligentă.** Capitolul cuprinde o sinteză a analizelor celor 9 domenii regionale și prezentarea legăturilor între domeniile regionale și platformele tematice lansate recent de Comisia Europeană. Cele **9 domenii regionale** de specializare inteligentă sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Domenii de specializare Inteligentă din CDI		Bioeconomia	TIC, spațiu și securitate	Energie, mediu și schimbări climatice	Eco-nano-tehnologii și material avansate	Sănătate
Strategia Nat. 2014 - 2020 Domenii regionale de excelență						
Rol economic important și cu influență asupra ocupării	Sectorul agro-alimentar	#			#	#
	Industria ușoară		#		#	
	Silvicultură, prelucrarea lemnului și mobilă	#		#	#	
Dinamica competitivă	Industria auto și mecatronica		#		#	
	IT și industriile creative		#		#	
	Turismul balnear	#		#		#
Inovare, dezvoltare tehnologica și valoare adăugată	Sectorul medical și farmaceutic				#	#
	Mediu construit sustenabil	#		#	#	
	Industria aeronautică		#		#	

- ✚ **Cercetarea, inovarea și transferul tehnologic la nivelul Regiunii Centru.** Această secțiune include date statistice și informații relevante privind infrastructurile de CDI și TT, resursele umane disponibile, serviciile oferite, aspecte privind colaborarea cu mediul de afaceri, provocări actuale
- ✚ **Definirea priorităților, definirea mixului de politici și implementarea Strategiei de Specializare Inteligente (RIS3).** Secțiunea prezintă sub formă tabelară domeniile strategice, prioritățile și măsurile incluse în RIS3, programele de finanțare și proiectele regionale aferente fiecărei priorități. De asemenea, în acest capitol sunt incluse provocările societale și implementarea strategiei prin intermediul POR 2014-2020, Axa prioritară 1. Direcțiile strategice și prioritățile de dezvoltare sunt prezentate, în sinteză, în schema de mai jos:

- ✚ **Monitorizarea RIS3** se va realiza prin intermediul a două rapoarte strategice intermediare și a unui raport strategic final și va avea ca principal instrument de lucru sistemul de indicatori RIS3. Responsabilitatea principală în elaborarea rapoartelor anuale de progres și a rapoartelor strategice revine ADR Centru care va primi sprijinul tehnic al altor membri ai Consorțiului Regional de Inovare. Toate rapoartele strategice vor fi prezentate spre aprobare Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru.
- ✚ **Anexe.** În cadrul anexelor sunt prezentate analizele detaliate ale domeniilor de specializare inteligentă, rapoartele întâlnirilor de descoperire antreprenorială, inventarul regional al infrastructurii CDI, portofoliul de proiecte și matricea de analiză a scrisorilor de intenție, localizarea geografică a proiectelor propuse, indicatorii de monitorizare.

Versiunea integrală a documentului poate fi consultată pe pagina oficială de web a ADR Centru, accesând link-ul: <http://www.adrcentru.ro/Lista.aspx?t=StrategiaSpecializareInteligenta>

3. Organizarea Conferinței Internaționale ”Modele europene de valorificare a fondurilor structurale pentru implementarea Strategiilor de Specializare Inteligentă”

Odată finalizată elaborarea Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă, principala provocare legată de procesul RIS3 este implementarea cât mai bună a acestei strategii. Fidelă misiunii sale de a sprijini dezvoltarea comunităților din Regiunea Centru, inclusiv prin utilizarea eficientă a fondurilor europene și de a contribui activ la aplicarea politicilor regionale, ADR Centru a organizat la **Alba Iulia, în perioada 24-25 octombrie 2017, Conferința Internațională având ca temă “Modele europene de valorificare a fondurilor structurale pentru implementarea Strategiilor de Specializare Inteligentă”.**

•

Dimensiunea internațională a acestui eveniment a fost dată de participarea la dezbateri a reprezentanților unor regiuni europene care implementează deja strategii de specializare inteligentă și a unor experți ai Comisiei Europene pe problematica RIS3.

Conferința a fost organizată în contextul implementării proiectului Beyond EDP - "Improve the RIS3 effectiveness through the management of the entrepreneurial discovery process" (în traducere: "Îmbunătățirea eficacității strategiilor de specializare inteligentă (RIS3) prin managementul procesului de descoperire antreprenorială - EDP"), cofinanțat prin programul de cooperare interregională al Comisiei Europene - Interreg Europe, ADR Centru fiind membru al consorțiului acestui proiect.

Scopul conferinței a fost prezentarea în fața audienței naționale și internaționale a Strategiei de Specializare a Regiunii Centru, a modului în care au fost implicați actorii regionali relevanți în procesul de descoperire antreprenorială, explicarea direcțiilor de implementare a RIS3 și găsirea celor mai bune soluții și surse de finanțare pentru realizarea obiectivelor Strategiei de Specializare Inteligentă. Organizarea evenimentului sub forma unei conferințe internaționale a facilitat schimbul de experiențe și perspective și a conștientizat actorii regionali cu privire la importanța implicării lor în acest proces pentru găsirea de soluții fezabile în vederea dezvoltării proiectelor aferente Strategiei.

La Conferință au fost invitați membrii Consorțiului Regional de Inovare Centru precum și alți actori de la nivel regional implicați în procesul de realizare și implementare a Strategiei de Specializare Inteligentă (autorități locale, clustere, firme, societate civilă, mediul academic, etc.). De asemenea, au fost invitați experți din statele membre ale UE care implementează strategii de specializare inteligentă, în principal din statele membre partenere în cadrul proiectului Beyond EDP, experții Centrului

Comun de Cercetare al Comisiei Europene (JRC – Joint Research Center) implicați în sprijinirea regiunilor europene în realizarea și implementarea strategiilor de specializare inteligentă, precum și reprezentanții celorlalte agenții pentru dezvoltare regională din România. Atât prin nivelul dezbaterilor cât și prin prisma participării (peste 80 persoane pe parcursul celor 2 zile ale evenimentului) putem aprecia că evenimentul și-a atins scopul și actorii din Regiunea Centru au putut să învețe din experiența altor regiuni din Europa mai avansate în privința utilizării specializării inteligente.

4. Actualizarea sistemului de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regională Centru

Monitorizarea procesului de implementare a PDR Centru 2014-2020 a fost prevăzută în capitolul 8 al Planului, în acest sens urmând a fi elaborate rapoarte periodice ale progreselor înregistrate atât în ce privește implementarea Planului de Dezvoltare și gradul de realizare a rezultatelor planificate, cât și impactul generat. Procesul de monitorizare a PDR Centru 2014-2020 are ca principal instrument de lucru un sistem de indicatori de monitorizare prin intermediul căruia se va urmări evoluția indicatorilor de output, a indicatorilor de rezultat și a celor de impact. Din punct de vedere metodologic, potrivit Acordului cadru de delegare a unor atribuții privind implementarea POR 2014-2020, încheiat între MDRAP și ADR Centru în data de 30 septembrie 2015, monitorizarea PDR 2014-2020 trebuie realizată în conformitate cu o metodologie unitară elaborată și transmisă de către AMPOR. Până în prezent, nu a fost transmisă către ADR Centru metodologia de monitorizare a PDR.

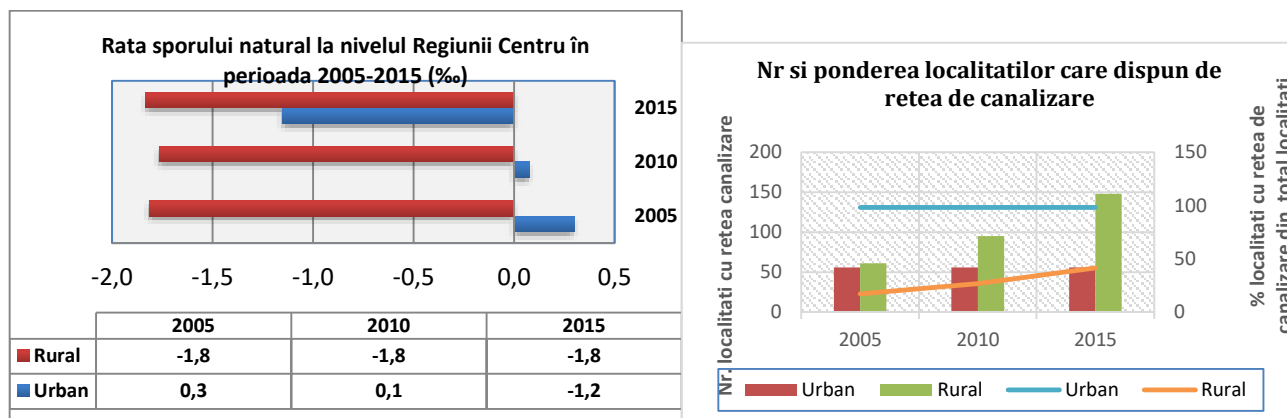
După o evaluare realizată la nivelul Serviciului Planificare, Elaborare Strategii a sistemului propus de indicatori și a surselor de informații necesare, s-a ajuns la concluzia că, pentru o parte dintre indicatorii propuși inițial, nu există informații disponibile și în consecință se impune eliminarea acestora din sistemul de indicatori de monitorizare ai PDR. În ce privește indicatorii rămași, pentru fiecare dintre aceștia a fost elaborată câte o fișă-standard conținând: denumirea și abrevierea indicatorului, definiția indicatorului și sursa definiției, modalitatea de calcul pentru indicatorii derivați, unitatea de măsură, tipul de indicator (impact, output, rezultat), sursa/modalitatea de obținere a datelor, periodicitatea și valoarea de referință. Scopul acestei standardizări este de a simplifica și de a aborda într-un mod unitar monitorizarea PDR Centru.

După consultarea membrilor Comitetului Regional de Planificare, propusă a se realiza în primul semestru al anului 2018, se va solicita avizul acestui organism pentru revizuirea sistemului de indicatori și se va prezenta un Plan de acțiune pentru elaborarea primului raport de monitorizare a PDR 2014-2020 până la finalul trimestrului III din 2018.

5. Elaborarea studiului "Analiza disparităților intraregionale și dezvoltarea urbană la nivelul Regiunii Centru"

Studiul "Analiza disparităților intraregionale și dezvoltarea urbană la nivelul Regiunii Centru" și-a propus să realizeze o radiografie a Regiunii Centru din perspectiva disparităților intraregionale, în special a disparităților urban-rural, la un deceniu după aderarea României la Uniunea Europeană și să evalueze nivelul și potențialul de dezvoltare al orașelor din regiune, având în vedere rolul acestora de vectori ai competitivității și creșterii economice la nivel regional.

Capitolul introductiv al studiului prezintă considerații generale privind problematica disparităților urban-rural și rolul orașelor în potențarea dezvoltării economice la nivel regional. Următoarele trei capitole ale studiului tratează în mod detaliat disparitățile socio-demografice, disparitățile privind infrastructura tehnico-edilitară și socială și disparitățile privind dezvoltarea economică între mediile urban și rural la nivelul Regiunii Centru. Aceste discrepanțe defavorabile mediului rural generează consecințe importante, dintre care amintim aici subutilizarea resurselor umane din zona rurală, migrația populației tinere dinspre mediul rural spre cel urban și îmbătrânirea accelerată a populației la nivelul ambelor medii rezidențiale.

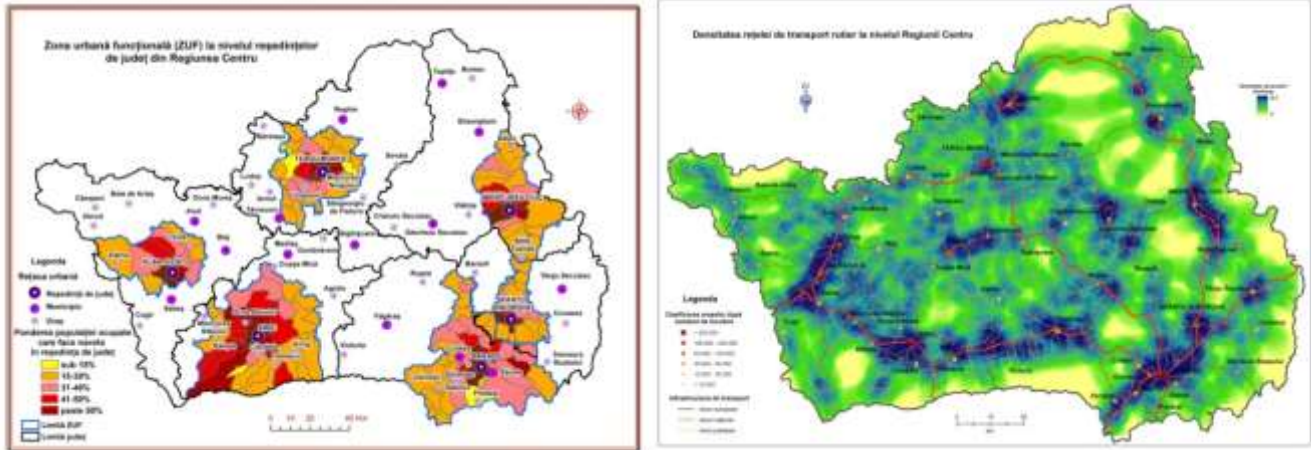
În partea a doua, studiul încearcă o **abordare complexă a dezvoltării urbane** la nivelul Regiunii Centru, care rămâne totuși departe de o cercetare exhaustivă. Într-o succesiune logică, au fost tratate următoarele aspecte cheie:

- ✚ Abordări politice la nivel european, național și regional privind dezvoltarea urbană
- ✚ Clarificări conceptuale privind dezvoltarea policentrică, "orașul" și noțiunile asociate, dezvoltare urbană durabilă, abordări moderne precum: "Smart City", "Digital City", "Future City", "Intelligent City"
- ✚ Gradul de dezvoltare a rețelei urbane din Regiunea Centru, cu accent pe:
 - Caracteristicile generale privind rețeaua urbană din Regiunea Centru (scurtă descriere geografică, tipologia orașelor din regiune după Regula "rang-mărime", elemente de accesibilitate și conectivitate, indicele de funcționalitate urbană)
 - Principalele aspecte teritoriale, socio-demografice și economice în cifre statistice pentru 18 municipii și orașe din Regiunea Centru
 - Analiza privind zonele urbane funcționale (ZUF) ale celor 6 reședințe de județ (o ZUF - constă într-un oraș la care se adaugă zona de navetism în care se deplasează spre locul de muncă cel puțin 15% din rezidenții angajați în acel oraș)
- ✚ Tendințe și provocări privind dezvoltarea rețelei urbane din Regiunea Centru și viziunile de dezvoltare ale orașelor din Regiunea Centru la orizontul anului 2030

Pentru a surprinde cât mai bine realitatea din teritoriu **s-a aplicat un chestionar celor 57 de primării de municipii și orașe** din Regiunea Centru, obținându-se o rată de răspuns de 100%. Chestionarul a inclus câteva secțiuni cu privire la: nivelul de dezvoltare teritorială și a infrastructurii, dezvoltarea economică, identificarea principalelor resurse, puncte forte, atuuri, identificarea principalelor dezavantaje, obstacole, provocări, viziunea de dezvoltare.

Dintre cele mai importante **concluzii** desprinse în urma acestui studiu, menționăm:

- Orașele sunt un catalizator al dezvoltării economice
- Orașele constituie atât sursa cât și soluția provocărilor actuale economice, de mediu și sociale
- Se observă o creștere a disparităților între centrele urbane mari care au beneficiat de finanțări și orașele mici și mijlocii care au avut un acces limitat la finanțări nerambursabile
- Durabilitatea urbană se bazează pe interacțiuni pozitive între cele trei subsisteme urbane diferite: social, economic și fizic (teritorial și de mediu)
- Provocarea actuală în sustenabilitatea urbană este aplicarea unor politici integrate de dezvoltare

Studiul în totalitatea sa poate fi descărcat de pe pagina oficială de web a ADR Centru www.adrcentru.ro, la secțiunea *Dezvoltare Regională*, subsecțiunea *Studii regionale*.

6. Elaborarea „Studiului privind potențialul de dezvoltare și perspectivele economice ale Regiunii Centru”

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru are un rol activ în atingerea obiectivelor stabilite prin Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020, iar în acest scop realizează analize, studii, strategii regionale pe domeniile cheie ale PDR. Unul dintre obiectivele majore ale PDR Centru este „dezvoltarea economiei regionale bazate pe cunoaștere prin modernizarea și eficientizarea întreprinderilor, intensificarea cooperării economice și prin creșterea rolului cercetării-dezvoltării-inovării la nivelul economiei Regiunii Centru”. În acest context, ADR Centru a apreciat ca necesară achiziția serviciilor de realizare a unui studiu privind potențialul de dezvoltare și perspectivele economice ale Regiunii Centru.

Studiul urmează să includă o analiză a situației economice a Regiunii Centru, prin prisma principalilor indicatori macroeconomici, care să redea modificările structurale ale economiei Regiunii Centru din perioada 2005 – 2015, evoluția mediului antreprenorial la nivel regional și cea a pieței muncii din ultimii 10 ani. Studiul va cuprinde, în același timp, o analiză a evoluției firmelor și a infrastructurii de sprijinire a afacerilor la nivelul Regiunii Centru și performanțele economice înregistrate de acestea în perioada 2010 – 2015 și va identifica principalele dificultăți și bariere cu care se confruntă firmele din Regiunea Centru. Studiul va conține, de asemenea, o prezentare a paletelor de politici vizând stimularea creșterii economice, inclusiv a celor aplicate în țara noastră la nivel național și local, după aderarea României la Uniunea Europeană, iar în final un set de recomandări de îmbunătățire a politicilor publice în domeniul economic.

Contractul pentru realizarea studiului a fost semnat în data de 07.07.2017 cu ofertantul câștigător – SC Mancom Centru SRL, termenul de finalizare a studiului fiind de 10 luni de la încheierea contractului de servicii, respectiv luna mai 2018. Până la finele anului 2017 s-au desfășurat 3 întâlniri de lucru între echipa prestatorului și experții ADR Centru responsabili de monitorizarea contractului. Au fost agreate metodologia de elaborare a studiului și planul detaliat de lucru, iar în cursul lunilor octombrie-decembrie, pe baza unui instrumentar specific, a fost realizată în rândul companiilor din Regiunea Centru cercetarea privind dificultățile cu care se confruntă mediul de afaceri din regiunea noastră. Primul draft al studiului urmează să fie livrat de către Prestator în luna februarie 2018.

Capitolul II

Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este succesorul **Programului Operațional Regional 2007-2013** și unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014-2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, gestionat de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene în calitate de Autoritate de Management, a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015. În luna martie 2016 a fost publicată o versiune modificată a programului. Principalele modificări au constat în alocarea sumei de 100 milioane euro din program (Axa prioritară 2) pentru „Inițiativa pentru IMM-uri” și elaborarea Programului Operațional Inițiativa pentru IMM-uri, reconfigurarea Axei Prioritare 2 ținând seama de noua alocare, precum și modificarea modului de abordare și implementare a Axei Prioritare 1 privind promovarea transferului tehnologic. În cursul anului 2017 Programul a mai suferit o serie de modificări, ultima și cea mai importantă fiind cea de la finalul anului 2017, modificare prin intermediul căreia pe lângă realizarea de realocări între diferitele Axe și Priorități de investiții ale Programului s-a inclus în cadrul POR 2014-2020, o nouă axă prioritară – Axa prioritară 13 – Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii. De asemenea în cursul anului 2017 POR 2014-2020 a primit o alocare de 160 milioane euro de la Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.

Obiectivul general al POR 2014-2020 este *creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale, prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.*

Programul are în momentul de față **13 axe prioritare** care au în total o **alocare estimată de 8,36 miliarde euro**, din care **6,76 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE**, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). Alocarea aferentă Regiunii Centru din cadrul POR 2014-2020 este de **697.286.690 Euro** din FEDR, la care se adaugă cofinanțarea națională, rezultând un buget total de **836.315.718 Euro**.

Axele prioritare POR 2014-2020, împreună cu activitățile aferente și potențialii beneficiari, precum și alocările financiare la nivel național și regional din FEDR sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Axa Prioritară	Alocare FEDR total (mil. EUR)	Alocare FEDR Regiunea Centru (mil. EUR)	Activități	Beneficiari
AP 1 – Promovarea transferului tehnologic	200,53	20,80	crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT) și a parcurilor științifice și tehnologice sprijinirea IMM-urilor care în parteneriat cu un ITT implementează în activitatea proprie un rezultat al cercetării	IMM, APL urban și rural, ONG, universități, clustere, și alte entități - care furnizează activități de transfer tehnologic cf. legislației în vigoare
AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	979,68	125,19	construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale; înființarea de incubatoare de afaceri instrumente financiare pentru IMM	Microîntreprinderi, IMM, fondatori incubatoare de afaceri
AP 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	1.036,69	105,41	eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv investiții în iluminatul public;	APL urban și rural (pt. clădiri publice), APC
	516,69	40,17	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	957,45	132,32	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	APL (reședințe de județ)
	106,38	14,70	revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate, etc.)	
	50,00	6,91	(comunități marginalizate) clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, parculețe, etc. străzi urbane și utilități de bază la scară mică	
	65,00	8,98	infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).	
AP 5 – Regenerare urbană și	276,60	29,34	restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	APL urban și rural (pentru obiective de patrimoniu UNESCO și

patrimoniul cultural				național) ONG, Unități de cult
	109,22	10,78	regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate, etc).	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 6 – Infrastructură de transport rutier	907,45	95,27	modernizarea/reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T	APL – județ (listă prioritară de proiecte)
AP 7 – Valorificarea potențialului turistic	109,74	11,67	dezvoltarea infrastructurii turismului din stațiunile turistice	APL – stațiuni turistice
AP 8 – Infrastructură sanitară și socială	319,15	21,17	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructură de sănătate	APL urban și rural, furnizori de servicii sociale acreditați
	106,38	13,97	reabilitare/ modernizare infrastructură socială	
AP 9 – Comunități marginalizate (CLLD)	95,74	11,76	acțiuni integrate prin: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat	GAL - APL, IMM, ONG, unități de cult, etc din zonele urbane având o populație de peste 20.000 locuitori
AP 10 – Infrastructura educațională	296,70	30,71	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructura de educație – creșe, grădinițe, învățământ 1-8, licee profesionale, universități	APL urban și rural, Universități
AP 11 – Cadastru	265,96	-	integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României;	ANCPI
AP 13 – Regenerare urbană orașe mici și mijlocii	200,00	18,13	Îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale și cultural recreative – centre sociale de zi, cantine sociale, locuințe sociale, grădinițe, creșe, școli, clădiri cu funcțiuni cultural-recreative Îmbunătățirea spațiilor publice urbane – drumuri publice, zone pietonale, parcuri, sisteme de supraveghere, utilități, parcări de mici dimensiuni	APL din orașe sub 100.000 locuitori, cu excepția reședințelor de județ
TOTAL	6.760,00	697,29		

Organismele de gestionare ale Programului sunt:

- ✚ Autoritate de Management – Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene
- ✚ Organisme Intermediare – Agențiile pentru Dezvoltare Regională

Derularea apelurilor de proiecte în cadrul POR 2014-2020 are la bază prevederile ghidului general, precum și prevederile ghidurilor specifice apelurilor de proiecte aferente fiecărei priorități de investiții/axe prioritare/operațiuni și/sau ghidurilor specifice apelurilor naționale. Prevederile respectivelor documente se completează sistematic în ceea ce privește informațiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare.

Ca regulă generală, apelurile de proiecte în cadrul POR 2014-2020 se **lansează on-line, prin utilizarea aplicației MySMIS**.

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem de verificare, evaluare și selecție, în urma căruia vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și, care, în urma evaluării tehnice și financiare, se încadrează în alocarea apelului respectiv de proiecte. Contractul de finanțare va fi semnat de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional, Agenția pentru Dezvoltare Regională din regiunea respectivă, în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, și solicitant.

În cursul **anului 2017** principalele activități privind POR 2014-2020 s-au axat pe:

- ✚ Elaborarea manualelor de proceduri interne privind implementarea POR 2014-2020.
- ✚ Realizarea activităților de helpdesk și consultanță asigurate potențialilor solicitanți de fonduri ai POR 2014-2020, precum și participarea la pregătirea documentelor de programare și a ghidurilor solicitantului
- ✚ Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020
- ✚ Efectuarea procesului de evaluare și selecție și a celui de contractare pentru proiectele depuse în cadrul apelurilor de proiecte lansate
- ✚ Demararea procesului de monitorizare și verificare financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020

În ce privește elaborarea manualelor de proceduri interne privind implementarea POR 2014-2020, în primul semestru al anului 2017 au fost definitivat toate manualele de proceduri, în cursul lunii aprilie având loc și auditarea sistemului de implementare al POR 2014-2020 pentru obținerea acreditării. Acreditarea sistemului de implementare a POR 2014-2020 a fost obținută la începutul lunii august 2017.

1. Realizarea activităților de helpdesk și consultanță și participarea la pregătirea documentelor de programare

Pe parcursul anului 2017, **activitatea de helpdesk** și asigurare de sprijin în pregătirea documentațiilor pentru accesarea fondurilor pe POR 2014-2020 s-a concentrat pe:

- ✚ Lansarea la nivel regional a 17 apeluri de proiecte în cadrul a 9 Priorități de Investiții

•

- ✚ Publicarea versiunii actualizate a Ghidului Solicitantului – Condiții generale de accesare a fondurilor, ghid modificat prin ordinele de ministru nr. 286/15.02.2017, 2717/13.04.2017, 3175/31.05.2017, 3623/12.07.2017 și 6302/03.10.2017.
- ✚ Publicarea spre consultare publică a ghidurilor pentru care apoi a fost lansată versiunea finală și a ghidurilor specifice pentru Prioritățile de Investiții 1.1 A - Infrastructura de inovare și transfer tehnologic, 1.1. B - Parcuri științifice și tehnologice, 1.1.C – IMM în parteneriat cu EITT, 2.1B - Incubatoare de afaceri, 3.1C - Iluminat public, 3.2 – Mobilitate urbană, Axa 4, 8.1 A – Ambulatorii, 8.2 – UPU, 8.3 C – servicii sociale copii, 10.1a - Educația timpurie antepreșcolară și preșcolară, 10.1b – Învățământ obligatoriu, 10.2 - Învățământul profesional și tehnic, 10.3 – Învățământ universitar, 11.1 – Cadastru.
- ✚ Soluționarea a **1.543 de cereri de informații** (directe, telefonice sau transmise în format scris) privind accesarea fondurilor din cadrul POR și a **29 de solicitări de informații publice** primite din partea mass-media sau a cetățenilor.
- ✚ Au fost organizate 18 sesiuni de informare privind lansarea la nivel local sau regional a priorităților 2.2 – sprijinirea IMM-urilor, 3.1A și B –eficiență energetică, 3.2 – mobilitate urbană, 8.2 – UPU, 8.3A și C – servicii sociale, Axa 4 – dezvoltare urbană, Axa 1 – transfer tehnologic, Axa 10 – infrastructură educațională, la care au participat 942 persoane, fiind realizate și activități și de comunicare, promovare a evenimentelor înainte și după realizarea lor.
- ✚ În cursul anului 2017 au avut loc și 12 întâlniri de lucru cu reprezentanții municipiilor reședință de județ, 6 întâlniri în perioada 15-20 martie 2017, care au vizat aspecte legate de implementarea POR 2014-2020, în special a Axei Prioritare 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile – pregătirea documentelor strategice și 6 întâlniri în perioada 18-25.07.2017 care au vizat pregătirea portofoliului de proiecte pentru finanțare pe Axa prioritară 4. În total la aceste întâlniri au participat 96 persoane.

În ce privește **participarea la pregătirea documentelor de programare și a ghidurilor solicitantului**, în cursul anului 2017 activitatea ADR Centru s-a concentrat pe:

- ✚ Transmiterea de observații și propuneri privind ghidurile solicitantului – condiții specifice de accesare a fondurilor aferente Priorităților de Investiții lansate spre consultare publică – **27 scrisori cu observații și propuneri**.
- ✚ Informarea potențialilor beneficiari de fonduri din Regiunea Centru cu privire la publicarea versiunilor finale sau modificarea acestora, cu referire la Ghidul general sau a Ghidurilor solicitantului - condiții specifice de accesare a fondurilor sau a modificării acestor ghiduri, cât și a versiunilor consultative ale Ghidurilor specifice – **32 scrisori de informare**.
- ✚ Întâlniri de lucru și discuții cu potențialii solicitanți de fonduri din Regiunea Centru în vederea pregătirii de proiecte pentru POR 2014-2020.
- ✚ Informarea potențialilor beneficiari de fonduri din Regiunea Centru cu privire la diverse clarificări primite din partea AMPOR cu referire la prevederile Ghidurilor specifice.

- + Informare privind activitățile de pregătire SIDU / PMUD, precum și alte informații cu privire la dezvoltarea urbană durabilă.
- + Participare la **15 întâlniri de lucru** privind POR 2014-2020:
 - o 1 întâlnire de lucru privind Dezvoltarea Urbană Durabilă în România, organizată de către AMPOR la București, în data de 16.02.2017;
 - o 1 întâlnire tehnică a centrelor regionale de informare, organizată de către AMPOR la București, în data de 20.02.2017;
 - o 2 întâlniri de lucru privind Axa Prioritară 1 a POR 2014-2020, organizate de către AMPOR la București, în datele de 23.02.2017 și 31.03.2017;
 - o 5 întâlniri de lucru între reprezentanți AM POR și ADR-uri referitoare la implementarea POR 2014-2020: Craiova - 18.05.2017, Alba Iulia – 28.06.2017, București – 26.07.2017 și 16.11.2017, Piatra Neamț – 03.11.2017;
 - o Prima reuniune a Comitetului de Coordonare a Evaluării POR, organizată de către AMPOR la București, în data de 25.05.2017;
 - o Reuniune de lucru între reprezentanții ROREG și cei ai AM POR și ai Comisiei Europene, organizată de ADR Centru la Alba Iulia, în data de 28.06.2017;
 - o Participare la o sesiune de informare și o sesiune de instruire privind Axa prioritară 9 – Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității: București – 04.10.2017 și 16.11.2017. De asemenea s-a participat la evaluarea strategiilor de dezvoltare locală – București – 11-22.12.2017;
 - o 2 ședințe ale CM POR 2014-2020: Alba Iulia – 29-30.06.2017 și București – 9-10.10.2017

2. Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020

În acest sens în anul 2017 la nivel regional au fost realizate următoarele activități:

- + Implementarea **Planului de Comunicare Regional al Organismului Intermediar din cadrul ADR Centru** pentru Programul Operațional Regional 2014-2020 – Ediția I, elaborat în concordanță cu Planul de Comunicare al AM POR și avizat favorabil prin scrisoarea MDRAP din 21.04.2016 (referință internă 10032/25.04.2016);
- + Implementarea **Planului de Acțiuni de Comunicare** pe anul 2017 organizate de ADR Centru în calitate de Organism Intermediar pentru POR 2014-2020, aprobat de Directorul General al ADR Centru prin Scrisoarea 23155/15.12.2016,
- + Respectarea procedurilor de lucru incluse în **Manualul de informare și publicitate** pentru POR 2014-2020, Procedura de elaborare și implementare a Planului de Comunicare, avizat prin scrisoarea MDRAP nr. 15365/ 02.08.2016.
- + Realizarea unui număr de **69 de informări și comunicate de presă**, transmise la peste 400 persoane de contact, care au fost preluate de media locală și regională și s-au transformat în peste **320 articole** apărute în presă.

✚ Distribuirea de aproximativ 16.100 **materiale de informare și publicitate** (de peste 3 ori mai multe decât în 2016), din care peste 13.500 publicații editate de ADR Centru, în calitate de Organism Intermediar pentru POR, precum și peste 2.500 obiecte promoționale realizate de ADR Centru.

✚ Popularizarea site-ului www.regio-adrcentru.ro cu informații la zi, activitate în urma căreia site-ul a înregistrat peste 196.700 sesiuni de vizite, cu aproape 424.000 accesări de pagini (cu cca 24% mai multe decât în anul 2016), de către aproape 100.000 vizitatori, dintre care 48.390 utilizatori noi.

✚ La sfârșitul anului 2017 a fost creată o nouă pagină web, sub un nou domeniu, ales între domeniile internaționale, respectiv www.centrureregion.com,

prin care ADR Centru va facilita atât atragerea de investitori cât și prezentarea oportunităților regionale de dezvoltare bazate pe sectorul CDI, care poate obține finanțare în cadrul POR 2014-2020

✚ Elaborarea și difuzarea a 12 ediții lunare ale **Catalogului Surselor de Finanțare Nerambursabilă**, către mai mult de 4.000 abonați, precum și a 13 ediții de newsletter electronic **Focus Regio Centru**, transmise periodic la 2.450 abonați.

✚ Prin **contul Facebook ADR Centru**, ce are în prezent peste 4.300 de persoane care apreciază pagina (în creștere cu 19,5% față de anul 2016), toate informațiile publicate pe site-urile ADR Centru au fost mereu distribuite și promovate, fiind preluate de către alte

instituții sau entități. Aceste informații au furnizat date utile, notificări despre evenimente, lansări, proiecte și consultări. Postările ADR Centru au fost preluate și redistribuite atât de către cetățeni, de către MDRAPFE, dar și de firme sau mass media.

✚ Pe baza proiectului de Asistență Tehnică pentru POR, Departamentul de Relații Publice și Comunicare a derulat mai multe proceduri de **achiziții de servicii**, pentru susținerea unei intense campanii media în presă scrisă și mediul on-line aferent, în radio și în publicarea/difuzarea de bannere web, la care s-au adăugat componentele de servicii achiziționate pentru actualizare site; realizare Obiecte promoționale pentru promovarea POR 2014-2020 în perioada 2016-2017, precum și prestare de servicii tipografice.

✚ Dezvoltarea unei **intense campanii de publicitate media**, pe trei paliere, concentrată în semestrul II 2017, în cadrul căreia

- au fost **produse și difuzate 12 știri advertoriale radio și 4 emisiuni radiofonice**, la nivelul întregii regiuni,
- au fost editate și publicate în presa scrisă și în mediul on-line aferent principalelor ziare județene, **12 machete de presă**;
- s-a derulat o **campanie de publicitate în mediul on-line și în social-media**, care a dus la creșterea cu 30% a traficului pe web-site-ul www.regio-adrcentru.ro, în perioada noiembrie-decembrie 2017, prin realizarea a 5 e-book-uri și a încă altor 87 de materiale web.

- ✚ Întocmirea a **4 rapoarte de progres** pe componenta de Help-Desk și transmiterea lor la AMPOR, precum și a **2 rapoarte asupra PC POR**, unul anual (ianuarie 2017) și unul semestrial (iulie 2017).

Pe parcursul anului 2017 s-au organizat și s-a participat la 62 evenimente, la care au fost prezente peste 2780 de persoane (de 2,5 ori mai multe decât în anul 2016), plus alte 3 evenimente destinate publicului larg, la care au participat în total peste 1750 persoane, care au fost informate despre activitatea ADR Centru în cadrul POR 2014-2020.

- ✚ **18 sesiuni de informare privind lansarea apelurilor** de proiecte în cadrul POR 2014-2020, după cum urmează:
 - Axa 1 – Sesiune informare apel scrisori de intenție (Alba Iulia – 10 martie)
 - PI 2.2 – Îmbunătățirea competitivității economice (Alba Iulia – 25 ianuarie, Tîrgu Mureș – 2 februarie, Brașov – 8 februarie, Sfântu Gheorghe – 9 februarie, Miercurea Ciuc – 14 februarie și Sibiu – 15 februarie);

- PI 3.1B – Eficiență energetică clădiri publice (Alba Iulia – 31 ianuarie, Tîrgu Mureș – 1 februarie și Brașov – 7 februarie);
- PI 3.1A și 3.2 – Eficiență energetică prin mobilitate urbană (Alba Iulia - 13 septembrie);
- Axa 4 – Lansare Documentul cadru de Implementare (Alba Iulia – 22 februarie)
- Axa 4 – Lansare apeluri ghiduri (Alba Iulia – 21 septembrie)
- PI 8.3A - Infrastructura de servicii sociale persoane vârstnice (Alba Iulia – 26 ianuarie)
- PI 8.3C - Infrastructura de servicii sociale pentru copii defavorizați (Brașov – 15 iunie);
- PI 8.2B - Infrastructura pentru UPU (Brașov – 13 septembrie);
- PI 10.3 – Infrastructura educațională universitară (Tîrgu Mureș – 21 noiembrie)
- PI 10.1 și 10.2 – Infrastructura educațională antepreșcolară, preșcolară, învățământ obligatoriu și licee tehnologice (Alba Iulia – 19 decembrie).

- ✚ **1 seminar** de lucru privind modul de implementare al Axei Prioritare 1 (Alba Iulia –25 mai);

- ✚ **14 întâlniri** care au vizat implementarea POR 2014-2020, cu referire la Axa Prioritară 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile (Alba Iulia – 20 martie, 11 și 18 iulie, 4 octombrie; Brașov – 15 martie și 20 iulie; Sfântu Gheorghe – 16 martie și 24 iulie; Miercurea Ciuc – 17 martie și 24 iulie, Târgu Mureș – 15 martie și 21 iulie; Sibiu – 16 martie și 25 iulie).

- ✚ **2 conferințe regionale**, prima dintre ele având tematica referitoare la modelele europene de bune practici pentru valorificarea fondurilor structurale în implementarea RIS3 (Alba Iulia – 24-25 octombrie, cu participare internațională) și una privind stadiul implementării POR 2014-2020 în Regiunea Centru (Alba Iulia – 19 decembrie).

- ✚ **3 sesiuni de lucru cu președinții** de Consilii Județene din Regiunea Centru și reprezentanții APL din regiune, privind implementarea POR 2014-2020 la nivel regional și pregătirea portofoliului de proiecte (Brașov – 22 martie, Sovata – 20 iunie și Sfântu Gheorghe – 26 septembrie).

- ✚ În perioada 3-6 aprilie 2017, o delegație din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, condusă de directorul general Simion Crețu, a participat la **11 întâlniri de lucru cu peste 40 de decidenți și responsabili tehnici** din cadrul landului german Brandenburg, în cadrul unei vizite de documentare privind îmbunătățirea sistemului de implementare a proiectelor finanțate prin Programul Operațional Regional 2014-

2020. Vizita s-a derulat în capitala acestui land, la Potsdam, dar și în alte localități, fiind urmărite aspecte legate de dezvoltarea relațiilor bilaterale în domeniile elaborării și implementării Strategiilor de Specializare Inteligentă, al dezvoltării urbane durabile prin întocmirea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) și generarea de proiecte care să răspundă măsurilor prevăzute de aceste planuri, precum și pentru a dezvolta noi instrumente și structuri organizatorice de promovare investițională, la nivelul Regiunii Centru.

- ✚ Pornind de la interesul comun al Ministerului pentru Justiție, Afaceri Europene și Protecția Consumatorului din Landul Brandenburg și al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, privind dezvoltarea continuă a colaborării bilaterale și pentru extinderea pe termen lung a schimbului de

experiențe, delegația acestui minister din Germania, condusă de doamna Secretar de stat Anne Quart, s-a aflat timp de trei zile (19-21 iunie) în Regiunea Centru, pentru a discuta cu oficialitățile române despre stadiul actual și rezultatele parteneriatului dintre cele două regiuni, dar și despre posibilitățile de extindere a cooperării. În cadrul acestei vizite a avut loc evenimentul de **semnare a unui nou**

Acord de cooperare dintre Ministerul de Justiție, Afaceri Europene și Protecția Consumatorului din Brandenburg și ADR Centru. Teme cum ar fi valorificarea energiilor regenerabile, formarea profesională continuă, inclusiv a unor muncitori români în Germania, schimburile de experiență, cooperarea Centrelor Europe Direct, asigurarea transferului tehnologic, dar și promovarea economică reciprocă, au fost convenite ca și direcții principale de cooperare între cele două regiuni europene, conform parteneriatului semnat.

- ✚ **3 seminarii regionale** pentru beneficiarii de fonduri POR 2014-2020, din mediul public și privat (Alba Iulia – 14 și 16 noiembrie și Brașov – 15 noiembrie).

- ✚ Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (MDRAPFE), în colaborare cu Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Centru, au organizat, în zilele de 29 și 30 iunie 2017, la Sala Unirii din Alba Iulia, **ședința Comitetului de Monitorizare a Programului Operațional Regional 2014-2020 (CMPOR).** La eveniment au participat reprezentanții MDRAPFE,

ai Autorităților de Management pentru Programele Operaționale derulate în România, precum și membrii CMPOR, respectiv președinții Consiliilor pentru Dezvoltare Regională și directorii generali din cadrul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională din România, în total fiind prezenți peste 130

specialiști în domeniul dezvoltării regionale și nu numai. Invitați din partea Comisiei Europene au fost doamna Iulia Șerban, domnul Carsten Rasmussen, Șeful unității pentru România din cadrul Directoratului General (DG) Regio, al Comisiei Europene, precum și domnul Koen Delanghe.

- ✚ **8 alte evenimente** de informare organizate de ADR Centru cu tematică referitoare direct la Programul Operațional Regional 2014-2020.

- ✚ **10 evenimente** organizate de ADR Centru sau terți la care au fost prezentate aspecte referitoare la Programul Operațional Regional 2014-2020.

3. Evaluarea, selecția și contractarea cererilor de finanțare depuse de beneficiari în cadrul POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru

Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020 a continuat pe parcursul anului 2017, în acest sens au fost derulate următoarele activități:

- + Actualizări ale manualului de proceduri interne aferent activității de evaluare, selecție și contractare;
- + Participare la întâlnire de lucru în cadrul AMPOR;
- + Elaborare comentarii MySMIS pentru modulul Evaluare și Contractare;
- + Verificarea conformității administrative și eligibilității pentru **723 de cereri** de finanțare aferente PI 2.1.A, 2.2, 3.1.B, 6.1, 7.1 și 8.3.A;
- + Evaluarea din punct de vedere tehnic și financiar a unui număr de **569 cereri** de finanțare aferente PI 2.1.A, 2.2, 3.1.B, 6.1 și realizarea a **64 vizite la fața locului**, corespunzătoare aceleiași etape de evaluare;
- + Evaluarea din punct de vedere a conformității administrative și admisibilității a 6 PMUD și SIDU
- + Demararea etapei de precontractare pentru **398 cereri de finanțare**, după cum urmează: 292 CF – PI 2.1.A, 51 CF – PI 2.2, 1 CF – PI 3.1A, 7 CF – PI 3.1B, 32 CF – PI 5.1, 2 CF – PI 5.2, 10 CF – PI 6.1, 3 CF - PI 7.1;
- + Întocmirea documentației de contractare și transmiterea ei la AM POR pentru **238 cereri de finanțare**, după cum urmează: 167 CF – PI 2.1A, 22 CF – PI 2.2, 1 CF – PI 3.1A, 3 CF - PI 3.1B, 32 CF - PI 5.1, 2 CF – PI 5.2, 8 CF – PI 6.1, 3 CF – PI 7.1;
- + Semnarea a **97 contracte de finanțare**, după cum urmează: 63 CF –PI 2.1A, 1 CF - PI 3.1.A, 26 CF – PI 5.1, 2 CF – PI 5.2, 3 CF – PI 6.1, 2CF – PI 7.1;
- + Întocmirea și transmiterea la AMPOR a rapoartelor de progres săptămânale și lunare privind procesul de evaluare și selecție: 51 rapoarte de progres săptămânale, 12 rapoarte de progres lunare, completate și transmise;
- + Elaborarea și transmiterea săptămânală la AM POR a listei privind proiectele finanțabile, întocmita ulterior sesiunilor de evaluare tehnică și financiară;
- + Asigurarea desfășurării în bune condiții a misiunilor de audit intern și extern, prin punerea la dispoziția auditorilor a documentațiilor solicitate și orice clarificare necesară cu privire la proiectele auditate.

La data de 31.12.2017 **situația proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020**, la nivelul Regiunii Centru este următoarea:

- + **966 proiecte depuse**, cu o valoare totală solicitată de **1.027,16 milioane euro**, din care
- + **251 proiecte se află în selecție** (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, vizită la fața locului), cu o valoare totală a sumei solicitate de **189,15 milioane euro**
- + **247 proiecte în precontractare** (analiză documente la OI și avizare contracte la AMPOR), cu o valoare totală a sumei solicitate de **236,09 milioane euro**
- + **97 proiecte contractate** cu o valoare a sumei solicitate de **146,00 milioane euro**

O detaliere a acestei situații este prezentată în tabelul următor:

Axa prioritară	Prioritatea de investiții	Nr. Apel	Data închidere apel, L1/ZZ/AA	PROIECTE DEPUSE		PROIECTE RESPINSE		PROIECTE IN SELECTIE		PROIECTE IN PRECONTRACTUAL		PROIECTE CONTRACTATE		Alocare apel/regiune MI LEI	% acoperire alocare apel/regiune
				Nr	valoare solicitata, MI LEI	Nr	valoare solicitata, MI LEI	Nr	valoare solicitata, MI LEI	Nr	valoare solicitata, MI LEI	Nr	valoare solicitata, MI LEI		
2	2.1A	1	04.05.2017	497	333.40	223	152.77	36	25.74	175	116.91	63	37.98	150.28	120.2%
2	2.2	1	30.08.2017	225	647.29	50	139.64	124	357.73	51	149.92			110.99	457.4%
3	3.1A	1	16.11.2016	8	42.34	7	42.04					1	0.30	233.83	0.1%
3	3.1A	2	28.02.2018	2	7.97			2	7.97					281.69	2.8%
3	3.1B	1	04.10.2017	87	564.23	18	183.12	62	321.79	7	59.32			186.36	204.5%
5	5.1	1	25.11.2016	71	509.03	39	299.74			6	16.34	26	190.24	157.11	133.2%
5	5.1 SUERD	1	28.12.2017	30	277.29	4	34.23	26	243.06					86.33	281.5%
5	5.2	1	25.11.2016	11	57.43	9	46.90					2	10.21	57.72	18.2%
5	5.2	2	15.10.2017	11	58.47	0	0.00	11	58.47					57.72	101.3%
6	6.1	1	16.11.2016	6	686.00	6	686.00							510.10	0.0%
6	6.1	2	13.07.2017	13	1527.21	3	390.88			7	724.32	3	407.65	510.10	222.8%
7	7.1	1	02.12.2016	10	137.76	8	112.14					2	25.23	62.46	41.0%
7	7.1	2	21.10.2017	9	90.57	2	25.49	6	45.86	1	19.22			62.46	104.2%
8	8.1/8.3A	1	04.09.2017	15	33.85	6	10.75	9	23.11					17.18	134.5%
10	10.1/10.3	1	24.04.2018	1	29.40	0	0.00	1	29.40					45.84	64.1%
			Total lei cu SUERD	996	5.002,25	375	2.123,69	277	1.113,13	247	1.086,03	97	671,61	2.530,17	
			Total euro cu SUERD		1.087,44		461,67		241,98		236,09		146,00	550,04	
			Total lei RC	966	4.724,95	371	2.089,46	251	870,07	247	1.086,03	97	671,61	2.443,84	
			Total euro RC		1.027,16		454,23		189,15		236,09		146,00	531,27	

4. Monitorizarea și verificarea financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru

Până la sfârșitul anului 2017, la nivelul Regiunii Centru au fost semnate 97 de contracte în cadrul POR 2014-2020, după cum urmează:

- ✚ 63 contracte pe PI 2.1A – Microîntreprinderi
- ✚ 1 contract pe PI 3.1A – Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale
- ✚ 26 contracte pe PI 5.1 – Patrimoniul cultural
- ✚ 2 contracte pe PI 5.2 – Regenerare urbană
- ✚ 3 contracte pe PI 6.1 – Infrastructură rutieră
- ✚ 2 contracte pe PI 7.1 – Infrastructura de turism

Pentru cele 97 de contracte semnate au fost demarate activitățile de monitorizare și verificare financiară care au constatat în:

- ✚ Efectuarea vizitelor de monitorizare pentru proiectele în implementare: **12 vizite în teren**
- ✚ Verificarea cererilor de rambursare – **17 Cereri de rambursare.**
- ✚ Verificarea cererilor de plată – **5 Cereri de plată.**
- ✚ Verificarea dosarelor de achiziție – **28 Dosare de achiziții**

Capitolul III - Monitorizarea ex-post a programelor operaționale 2007- 2013 implementate în Regiunea Centru

În perioada de programare 2007-2013 ADR Centru a gestionat implementarea la nivelul Regiunii Centru, ca și Organism Intermediar, 2 programe operaționale după cum urmează:

1. Programul Operațional Regional
2. Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice, Axele prioritare 1 și 3

În cursul anului 2017 activitățile ADR Centru în acest sens s-au axat pe monitorizarea durabilității proiectelor implementate în cadrul celor două programe menționate.

I. Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR)

Programul Operațional Regional 2007-2013 este primul program operațional regional post aderare implementat în România. Acesta a avut ca obiectiv strategic *sprrijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci*. ADR Centru a fost Organism Intermediar pentru implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru.

POR 2007-2013 a avut alocat la nivel național 3,966 miliarde de euro din FEDR. La acestea se adaugă contribuția națională (publică și privată), alocarea totală la nivel național prin POR fiind de 4,456 miliarde de euro. Regiunea Centru a avut alocat un buget de 470,61 milioane euro, din care 407,66 milioane euro de la FEDR.

Pe parcursul celor nouă ani de gestionare a acestui program, la nivel regional, ca urmare a realizării activităților de implementare a POR a rezultat următoarea situație la 31.12.2017:

- + 1200 proiecte depuse cu o valoare totală a sumei solicitate de **1216,12** milioane euro
- + 499 de contracte de finanțare încheiate cu o valoare a sumei solicitate de **589,86** milioane euro
- + 432 proiecte finalizate având o sumă rambursată de **385,20** milioane euro
- + Corecții financiare aplicate beneficiarilor POR din Regiunea Centru – 27 milioane euro
- + 5 proiecte aflate în implementare din fonduri proprii din care unul a fost finalizat în 30.04.2017, restul fiind în implementare până în 31.12.2018
- + **Grad de absorbție** a fondurilor alocate pe POR la nivelul Regiunii Centru este de **82,51%**.

Prin implementarea acestor proiecte au fost realizați următorii [indicatori](#):

Axa prioritară 1 – Dezvoltare urbană

- + 922415 locuitori care beneficiază de implementarea proiectelor din PIDU-ri.
- + 125 de străzi în lungime de peste 71 km;

- ✚ 943.000 mp de căi de acces și pasaje modernizate;
- ✚ 39.510,73 mp de pista de biciclete construită;
- ✚ 98.624,68 mp de sistem pietonal construit / reabilitat;
- ✚ 22.453 mp spațiu degradat și neutilizat reabilitat;
- ✚ 5 stații capete de linie amenajate;
- ✚ 1526 de locuri de parcare realizate
- ✚ 6 centre sociale modernizate și dotate;
- ✚ 1 clădire cu 44 locuințe sociale;
- ✚ 19 unități de învățământ dotate cu sisteme de siguranță și control;
- ✚ 1 sistem de management informatizat al transportului în comun;
- ✚ 1 sistem de monitorizare pentru siguranță cu 25 de camere de supraveghere;
- ✚ 3 infrastructuri pentru activități socio-culturale reabilitate/modernizate;
- ✚ 1 sistem de telegestiune a iluminatului public cu 10841 de stâlpi de iluminat, 1 centru de comandă și 65 de camere de supraveghere;
- ✚ 2 centre istorice reabilitate;
- ✚ 1 ascensor în plan înclinat cu o lungime de rulare de 165 ml, 2 stații, capacitate cabină de 18 persoane și capacitate de 648 persoane/ zi
- ✚ 1 structură de afaceri construită în cadrul căreia se vor localiza 16 firme care vor crea 90 de noi locuri de muncă;
- ✚ 1 centre de agrement amenajate
- ✚ 75 de noi locuri de muncă create
- ✚ 3740 apartamente reabilitate

Axa prioritară 2 – Infrastructură de transport

- ✚ 229,91 km drum județean reabilitat
- ✚ 6,43 km șosea de contură construită
- ✚ 54,674 km de străzi urbane reabilitate

Axa prioritară 3 – Infrastructură socială

- ✚ 14 Ambulatorii de specialitate reabilitate și dotate
- ✚ 1 spital județean reabilitat
- ✚ 34 de centre sociale modernizate și dotate
- ✚ 4234 persoane care beneficiază de infrastructura de servicii sociale modernizată
- ✚ 1 centru de comandă și control complet echipat;
- ✚ 90 de unități mobile ISU dotate cu echipamente și autospeciale
- ✚ 79 unități de învățământ reabilitate
- ✚ 21.788 elevi care beneficiază de infrastructura educațională reabilitată

Axa prioritară 4 – Dezvoltarea afacerilor

- ✚ 13 structuri de afaceri create / construite / reamenajate
- ✚ 4 situri industriale reabilitate
- ✚ 248 microîntreprinderi modernizate
- ✚ 3.000 locuri de munca nou create

Axa prioritară 5 – Dezvoltarea turismului

- ✚ 4 cetăți obiectiv de patrimoniu reabilitate
- ✚ 18 biserici fortificate restaurate și introduse în circuitul turistic
- ✚ 1 biserică evanghelică, obiectiv de patrimoniu, reabilitată
- ✚ 1 Muzeu al civilizației populare tradiționale obiectiv de patrimoniu modernizat
- ✚ 1 Centru istoric urban reabilitat
- ✚ 4 stațiuni turistice reabilitate
- ✚ 22 structuri primire turistică și agrement dezvoltate;
- ✚ 3 puncte Salvamont construite și 1 punct Salvamont reabilitat;
- ✚ 1 pârtie de schi construită în lungime de 540 m,
- ✚ 4 zone de relaxare create prin parcuri diverse: urban, encrodidactic, dendrologic, de distracții
- ✚ 277 locuri de munca create

În cursul anului 2017, Organismul Intermediar pentru POR din cadrul ADR Centru a desfășurat următoarele activități de monitorizare a implementării proiectelor contractate pe POR 2007-2013 la nivel regional, după cum urmează:

- ✚ Efectuarea vizitelor trimestriale de monitorizare pe teren a proiectelor nefuncționale: **12 vizite trimestriale**;
- ✚ Verificarea rapoartelor de progres ale beneficiarilor inclusiv rapoartele de progres lunare simplificate ale beneficiarilor: **79 rapoarte verificate**. (fiecare raport de progres a fost însoțit de analiza OI);
- ✚ Introducerea în SMIS a informațiilor privind monitorizarea proiectelor: au fost introduse informații complete pentru **14 proiecte**;
- ✚ Efectuarea vizitelor de monitorizare ex-post: **156 vizite în teren**;
- ✚ Verificarea rapoartelor de durabilitate ale beneficiarilor: **190 rapoarte verificate**;
- ✚ Întocmirea rapoartelor de monitorizare trimestriale ale OI: **4 rapoarte transmise către AMPOR**;

- ✚ Arhivarea fizică a documentelor aferente contractelor/cererilor de finanțare și a dosarelor de monitorizare (implementare si ex post) - **202 unități arhivistice**;
- ✚ Asigurarea desfășurării în bune condiții a misiunilor de audit intern și extern, prin punerea la dispoziția auditorilor a documentațiilor solicitate și orice clarificare necesară cu privire la proiectele auditate – **42 proiecte**;
- ✚ Menținerea permanentă a legăturii cu beneficiarii POR 2007 – 2013;
- ✚ Întocmirea lunară a rapoartelor simplificate cu stadiul proiectelor la zi.

De asemenea, au mai fost derulate și câteva activități de informare și publicitate privind **REGIO 2007-2013** care s-au axat pe prezentarea impactului acestor fonduri asupra dezvoltării economico-sociale a Regiunii, prin dezvoltarea orașelor, modernizarea infrastructurii rutiere, sociale, de turism și a mediului de afaceri. În acest context s-au derulat activități de informare în mediul on-line, au fost elaborate comunicate de presă și interviuri, completate informațiile furnizate în cadrul evenimentelor organizate de către ADR Centru la nivel regional și internațional, acordarea de răspunsuri la solicitări de informații. De asemenea, în perioada de raportare s-a realizat modificarea interfeței aferentă perioadei 2007-2013 de pe site-ul www.regio-adrcentru.ro, pe care acum este vizibil gradul de absorbție la nivel regional, impactul fondurilor și indicatorii atinși prin POR 2007-2013 în regiune.

În același timp, activitatea de monitorizare a Programului la nivel regional a constat în elaborarea de situații și rapoarte periodice, către factorii de decizie de la nivel regional, prin care s-au furnizat informații actualizate privind implementarea proiectelor, informații care au susținut activitatea Organismului Intermediar pentru POR, prin luarea unor decizii rapide și punctuale, în vederea fluidizării procesului de implementare a proiectelor.

II. Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice 2007-2013 (POS CCE)

POS CCE 2007-2013 a avut ca obiectiv creșterea productivității întreprinderilor românești, în conformitate cu principiile unei dezvoltări durabile și reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul UE.

Din martie 2013 Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) este Organism Intermediar pe acest Program având delegată gestionarea următoarelor operațiuni:

•

1. Axa Prioritară 1 - Un sistem de producție inovativ și eco-eficient:
 - Operațiunea 1.1.1 Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile - investiții pentru întreprinderi mici și mijlocii;
 - Operațiunea 1.1.2 Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale;
 - Operațiunea 1.1.3 Sprijin pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare; și respectiv
 - Operațiunea 1.3.2 Sprijin pentru consultanță acordat IMM-urilor.

2. Axa Prioritară 3 – Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor pentru sectorul privat și public, Domeniul major de intervenție 1 Susținerea utilizării Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor, Operațiunea 3.1.1 Sprijinirea accesului la broadband și servicii conexe, Apel 2.

Pe parcursul celor 3 ani în care ADR Centru s-a ocupat de gestionarea POS CCE la nivelul Regiunii Centru, aceasta a monitorizat implementarea a **803 contracte de finanțare**, (324 proiecte preluate de la AM POSCCE și 479 proiecte nou contractate de ADR Centru)

Proiecte preluate de la AM POSCCE

-milioane lei-

Operațiunea (valoare finanțare nerambursabilă)	Număr proiecte contractate	Valoare totală	Valoarea finanțării nerambursabile	Număr proiecte finalizate	Sume nerambursabile plătite
1.1.1. Investiții Mari (1.063-6.375 mii lei)	21	182,43	82,74	18	69,47
1.1.1. Investiții Mici (<1.065 mii lei)	163	250,30	130,36	145	103,99
1.1.2. Standardizare (max. 840 mii lei)	35	4,26	2,11	28	1,15
1.1.3. Internaționalizare(max. 840 mii lei)	10	2,84	1,58	10	1,21
1.3.2. Consultanță(max. 170 mii lei)	3	0,21	0,11	3	0,07
3.1.1. Sprijin pentru conectarea la broadband	92	7,94	5,09	90	4,56
TOTAL	324	447,98	221,99	293	180,44

Proiecte contractate de ADR Centru

-mil. lei-

Operațiunea (valoare finanțare nerambursabilă)	Număr proiecte contractate	Valoare totală	Valoarea finanțării nerambursabile	Număr proiecte finalizate	Sume nerambursabile plătite
1.1.1. Investiții Mari (1.063-6.375 mii lei)	41	348,08	170,28	31	122,83
1.1.1. Investiții Mici (<1.065 mii lei)	231	349,16	184,44	175	136,35
1.1.1. Apel 2014	66	243,62	121,78	62	108,93
1.1.2. Standardizare (max. 840 mii lei)	2	0,09	0,04	2	0,04
1.1.3. Internaționalizare (max. 840 mii lei)	1	0,53	0,3	1	0,25
1.3.2. Consultanță (max. 170 mii lei)	57	11,2	6,22	28	2,12
3.1.1. Sprijin pentru conectarea la broadband	81	6,29	4,58	72	3,71
TOTAL	479	958,96	487,64	371	374,24

Ca urmare a implementării acestor contracte, la nivelul regiunii Centru s-au obținut următoarele rezultate:

- ✚ 664 IMM-uri și ONG-uri sprijinite
- ✚ 3.813 Locuri de muncă nou create
- ✚ 3.298 bucăți echipamente industriale achiziționate
- ✚ 31.778 mp hale industriale construite/modernizate
- ✚ peste 1.000 echipamente IT achiziționate

În anul 2017 s-au realizat activități de monitorizare tehnică la 399 de proiecte, această activitate presupunând:

- ✚ Verificarea rapoartelor de durabilitate depuse de beneficiari pentru proiectele aflate în monitorizare ex-post: 423 rapoarte primite și verificate;
- ✚ Întocmire de solicitări de clarificări referitoare la diverse probleme identificate la rapoartele de durabilitate sau de documente justificative: 229 solicitări (scrisori de solicitare clarificări + scrisori de notificare beneficiar privind nedepunere rapoarte de durabilitate în termen);
- ✚ Efectuarea de vizite de monitorizare / de monitorizare a durabilității și întocmire de rapoarte de vizită: 236 vizite monitorizare ex post efectuate;
- ✚ Introducerea în SMIS a informațiilor privind monitorizarea proiectelor: s-au introdus în SMIS date (rapoarte de durabilitate) pentru contractele aflate în derulare pentru proiectele aflate în monitorizare.
- ✚ A fost întocmita 2 suspiciuni de neregulă pentru proiecte ale căror beneficiari au intrat în procedura de insolvență;
- ✚ Arhivarea dosarelor: cerere de finanțare, evaluare, selecție, contractare și monitorizare pentru proiecte din cadrul operațiunilor 1.1.1, pentru apelurile 1 și 2 Investiții mari, 1 și 2 investiții mici, rezultând un total de 258 unități arhivistice.

SC ANDU TRADING SRL, mun. Sibiu, Jud. Sibiu

SC ABC MOBIL SRL, com. Zetea, Jud. Harghita

Capitolul IV - Cooperare externă și dezvoltare de proiecte regionale

În cursul anului 2017, activitatea de cooperare externă / dezvoltare programe, proiecte regionale s-a axat pe trei direcții importante:

- A. Implementarea de proiecte regionale
- B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională
- C. Promovarea mediului de afaceri și atragerea de investitori

A. Implementarea de proiecte regionale

În cursul anului 2017, Serviciul de Cooperare Externă al ADR Centru a continuat implementarea celor 3 proiecte finanțate prin programul Interreg Europe: BIO4ECO, CRE:HUB și Beyond EDP, a inițiat un nou ciclu bi-anual, 2017-2018, de implementare a proiectelor BISNet Transylvania și InnoCAP Transylvania și a demarat implementarea a două proiecte finanțate prin Programul Transnațional Dunărea: CHESTNUT, în care ADR Centru participă în calitate de partener de proiect și FORESDA, în cadrul căruia ADR Centru participă în calitate de partener asociat, fără alocare bugetară. Pe lângă aceste proiecte, în cursul anului 2017 a fost continuată implementarea activităților Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene.

În continuare vor fi prezentate cele 7 proiecte anterior menționate și activitățile realizate în scopul implementării acestora, în cursul anului 2017.

1. **Proiectele BISNet Transylvania, InnoCAP Transylvania și SCALE-UP Transylvania – perioada 2017-2018**

ADR Centru a continuat în anul 2017 acordarea unei game complexe și diversificate de servicii menite să susțină și promoveze mediul regional de afaceri. Beneficiind de calitatea de organizație membră a rețelei Enterprise Europe Network (EEN), statut dobândit în anul 2008, ADR Centru are acces la o serie de apeluri de finanțare COSME și HORIZON2020 destinate exclusiv birourilor EEN. Astfel, în perioada 2017 – 2018 ADR Centru implementează 3 proiecte de susținere a mediului de afaceri:

- ✚ BISNet Transylvania 2017 – 2018 – proiectul de acces pe platforma EEN, finanțat prin programul COSME și cu cea mai complexă gamă de servicii de internaționalizare și dezvoltare a afacerilor;
- ✚ INNOCAP Transylvania 2017 – 2018 – proiect specific de evaluare a managementului inovării în cadrul companiilor, finanțat prin programul HORIZON2020;
- ✚ SCALE-UP Transylvania 2017 – 2018 – un proiect pilot de consultanță avansată, dedicat companiilor aflate în faza de scalare (dezvoltare accelerată sau explozivă) a afacerii, finanțat prin programul COSME;

Servicii de consultanță la dispoziția
întreprinderii dumneavoastră

BISNet Transylvania este aplicația pilon care asigură continuitatea apartenenței ADR Centru la cea mai mare rețea Europeană de susținere a mediului de afaceri – Enterprise Europe Network. Finanțarea proiectelor BISNet Transylvania se realizează în cicluri bi-anuale, în prezent aplicația

aflându-se în perioada de implementare 2017-2018. Periodic, ADR Centru este invitată să depună proiecte complementare activității EEN cele mai recente fiind INNOCAP Transylvania care se află la cel de al doilea ciclu bi-anual de finanțare și proiectul SCALE-UP Transylvania care a debutat în semestrul doi al anului 2017.

În cursul anului 2017, ADR Centru a realizat în cadrul acestui cluster de proiecte mai multe tipuri de activități, în scopul facilitării accesului mediului de afaceri regional la servicii de inovare, internaționalizare și informare, după cum urmează:

- ✚ Organizarea a două workshop-uri marca Enterprise Europe Network, la Brașov și Cugir. Workshop-urile au avut ca tematică: **"Soluții pentru dezvoltarea industriei aeronautice în Regiunea Centru"** (mai 2017, Brașov), **"Managementul proceselor de inovare în cadrul companiilor"** (iunie 2017, Cugir). În cadrul celor două workshopuri au participat un număr de 51 de companii și organizații.

- ✚ În vederea sprijinirii cooperării în afaceri și a dezvoltării activității de internaționalizare a firmelor din Regiunea Centru, ADR Centru a coorganizat alături de alte organizații EEN din România și Europa **o misiune economică și 3 evenimente de brokeraj: Misiunea economică româno-olandeză dedicată biomasei & producției bioenergiei** organizată în 7 martie 2017 la București. Acest eveniment a fost organizat cu sprijinul Ambasadei Olandei și a avut ca obiectiv dezvoltarea relațiilor economice și de afaceri între companiile din regiunea Centru și companiile olandeze, realizarea de schimburi de experiență pe marginea unor exemple de bune practici și însușirea know-how-ului între partenerii internaționali. Regiunea Centru a fost prezentă la acest eveniment prin intermediul a 7 organizații: Clusterul Inovativ al Biomasei Green Energy alături de patru companii, două instituții publice și o asociație intercomunitară. În cadrul evenimentului au avut loc 24 de întâlniri bilaterale între organizațiile din regiunea Centru și cele din Olanda. **Evenimentul de brokeraj organizat în contextul "Global Sustainable Fashion Week 2017"** în 9 iunie 2017 la Budapesta, Ungaria. Acest eveniment a adunat companii din Europa, Asia și America de Nord, active în industria confecțiilor textile și industriile conexe acestora. Organizațiile din delegația condusă de ADR Centru au avut 25 de întâlniri bilaterale cu companii din Germania, Ungaria, Serbia și Pakistan. **Evenimentul de brokeraj „Open4Business”** organizat în 5 octombrie 2017 la Pecs, în Ungaria. Acest eveniment a fost dedicat firmelor și clusterelor active în sectoarele mașini industriale, industria agroalimentară, TIC, industria creativă, biotehnologie, tehnologie medicală și inovare și s-a dovedit a fi un real succes în rândul companiilor din regiunea Centru. Organizațiile din Regiunea Centru au avut 48 de întâlniri bilaterale cu companii

din Germania, Ungaria, Serbia, Austria, Italia, Cehia și Croația. **Evenimentul internațional de brokeraj "Smart Clusters. Value Chains. Business Driven Innovation"**, co-organizat de ADR Centru în 22 noiembrie 2017, la București. La acest eveniment au participat IMM-uri și clustere active în industria mobilei și prelucrarea lemnului, energie regenerabilă, turism, industria agroalimentară, TIC și mecatronică. Sesiunea de brokeraj a inclus peste 50 de întâlniri bilaterale și a avut ca scop facilitarea cooperării internaționale între clustere și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii românești în dezvoltarea potențialului inovativ și de afaceri, inclusiv creșterea competitivității acestora pe piețele externe.

- ✚ În aceeași perioadă 17 companii din Regiunea Centru au beneficiat de servicii gratuite de consultanță, constând în răspunsuri la întrebări punctuale pe teme europene și asistență în accesarea programelor cu finanțare europeană. Pentru alte 15 companii au fost inițiate planuri de consiliere ca urmare a vizitelor de prezentare a serviciilor EEN efectuate de experții ADR Centru.
- ✚ 10 companii din Regiunea Centru au beneficiat de servicii de promovare și identificare de oportunități de cooperare internațională în afaceri prin publicarea unui profil de prezentare al companiei pe platforma de cooperare în afaceri a rețelei EEN.
- ✚ În cadrul proiectului INNOCAP Transylvania, în cursul anului 2017, 2 companii din Regiunea Centru, au beneficiat de serviciul de evaluare a performanțelor organizaționale în managementul inovării, fiind utilizat instrumentul de evaluare IMP³rove. Evaluarea va fi urmată în anul 2018 de elaborarea unor planuri de acțiune care vor include recomandări privind îmbunătățirea managementului inovării la nivelul companiilor evaluate.
- ✚ Proiectul SCALE-UP Transylvania a debutat în a doua jumătate a anului 2017, faza preliminară de implementare a acestuia constând în elaborarea metodologiei de acordare a serviciilor de scalare a afacerilor și constituirea bazei de date cu posibili beneficiari ai acestor servicii. În urma apelului adresat actorilor regionali au fost selectate un număr de 15 firme din Regiune care corespundeau profilului căutat, la care au mai fost adăugate alte 2 din propriile baze de date. Dintre acestea, doar 6 au răspuns chestionarului inițial dintre ele urmând să fie selectate firmele care vor intra în etapa a II-a de evaluare amănunțită.

IMP³rove

Bugetul alocat ADR Centru pentru implementarea proiectului BISNet Transylvania 2017-2018 este de 206.060 Euro, cu o contribuție proprie de 40%, pentru implementarea proiectului INNOCAP Transylvania 2017 – 2018 este de 6.960 Euro cu o finanțare de 100% din partea Comisiei Europene, iar pentru proiectul SCALE-UP Transylvania bugetul este de 8.240 Euro cu o cofinanțare ADR Centru de 10%.

2. Proiectul Beyond EDP – “Improve the RIS3 effectiveness through the management of the entrepreneurial discovery process” (Îmbunătățirea eficacității RIS3 prin managementul procesului de descoperire antreprenorială - EDP)

Proiectul „Beyond EDP” a fost aprobat spre finanțare în cadrul Programului de Cooperare **Interreg Europe 2014-2020**, Obiectivul specific 1.2 – Îmbunătățirea aplicării politicilor de inovare. Proiectul este coordonat de Agenția Regională de Inovare Centre Val de Loire din Franța și va fi implementat pe perioada a 5 ani

(01.04.2016 – 01.04.2021), împreună cu alte 10 instituții și organizații din Franța, Spania, Germania, Italia, Polonia, România, Olanda și Suedia.

Obiectivul principal al proiectului îl constituie îmbunătățirea strategiilor de specializare inteligentă (RIS3) prin managementul procesului de descoperire antreprenorială (EDP) și adaptarea mai bună a politicilor publice de cercetare – dezvoltare - inovare la nevoile economiilor locale. În cadrul acestui proiect România este reprezentată de ADR Centru, instrumentul de politică vizat prin participarea la proiect fiind Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru.

Activitățile derulate la nivelul ADR Centru în cadrul proiectului Beyond EDP, în anul 2017, au constat în:

- ✚ Activități specifice de îmbunătățire și revizuire a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru ca urmare a schimburilor de informații și bune practici cu partenerii proiectului Beyond EDP;
- ✚ Participare la 3 vizite internaționale de studiu organizate de partenerii proiectului Beyond EDP. Regiunea Centru a participat la aceste vizite de studiu atât prin intermediul experților în planificare ai ADR Centru cât și prin intermediul reprezentanților grupului de lucru Beyond EDP din cadrul: Consiliului Județean Harghita, Consiliului Județean Sibiu, Consiliului Județean Covasna, Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Asociației „Lifetech City” și Universității „Petru Maior” din Tîrgu Mureș;
- ✚ Organizarea celei de a doua întâlniri a grupului de lucru Beyond EDP, în data de 29 martie 2017, la Sibiu. În cadrul aceste întâlniri s-au discutat teme precum oportunități de finanțare în domeniul specializării inteligente, aspecte ale strategiei de specializare inteligentă și abordări privind procesul de descoperire antreprenorială în regiunile europene.
- ✚ Organizarea conferinței internaționale „Modele europene de valorificare a fondurilor structurale pentru implementarea Strategiilor de Specializare Inteligentă”. Evenimentul a fost găzduit la Alba Iulia, în perioada 24-25 octombrie 2017 și a reunit circa 80 de experți în dezvoltare regională din opt state europene și a beneficiat de prezența experților Platformei de la Sevilla a Comisiei Europene. Printre temele dezbătute în cadrul evenimentului s-au numărat: creșterea gradului de implicare a actorilor regionali în conturarea și actualizarea Strategiilor de Specializare Inteligentă, mecanismele de monitorizare a implementării Strategiilor de Specializare Inteligentă dar și influența acestor strategii în planificarea și absorbția fondurilor europene.
- ✚ Întocmirea rapoartelor de progres aferente perioadelor 2 și 3 de implementare a proiectului.

Proiectul are un buget total de 1.897.810,00 Euro și se va derula pe o perioadă de 60 luni. Bugetul ADR Centru în acest proiect este de 129.085,00 Euro, din care 85% reprezintă cofinanțare FEDR (109.722,25 Euro), 13% reprezintă cofinanțarea națională (16.781,05 Euro) iar 2% cofinanțarea proprie ADR Centru (2581,7 Euro).

3. **Proiectul BIO4ECO – “Sustainable regional bioenergy policies: a game changer” (Politici regionale durabile în domeniul bioenergiei: o nouă abordare)**

Proiectul BIO4ECO este o inițiativă a Centrului de Științe Forestiere Catalonia din Spania, având ca obiectiv îmbunătățirea proceselor de elaborare și implementare a politicilor regionale și naționale, în contextul tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, utilizării energiei regenerabile, eficienței energetice a clădirilor și biomasei forestiere și agricole.

Proiectul a fost aprobat spre finanțare, în cadrul Programului Interreg Europe 2014-2020, AP 3.1. Low-carbon economy, în luna aprilie 2016. Proiectul va fi implementat pe perioada a 54 de luni, împreună cu alte 9 organizații din Spania, Franța, Finlanda, Letonia, Italia, Slovenia, Bulgaria și România.

Activitățile derulate de organizațiile partenere în proiect vizează îmbunătățirea instrumentelor de politici abordate la nivelul fiecărei regiuni. Instrumentul politic vizat spre a fi îmbunătățit la nivelul Regiunii Centru, este AP 3 / PI 3.1 a Programului Operațional Regional 2014-2020. Acțiunile întreprinse în cadrul proiectului vor duce la îmbunătățirea managementului acestei axe și la implementarea mai eficientă a proiectelor finanțate în cadrul acestei priorități de investiții.

Activitățile derulate de echipa BIO4ECO din cadrul ADR Centru în perioada Ianuarie-Iunie 2017, au constat în:

- ✚ Participarea alături de reprezentanți ai organizațiilor și instituțiilor din Regiunea Centru cu activitate în domeniul energiei regenerabile la trei vizite de studiu organizate de partenerii din Italia, Letonia și Slovenia. Partenerii regionali care au însoțit reprezentanții ADR centru la aceste vizite au fost: Universitatea Transilvania din Brașov, Clusterul Inovativ al Biomasei Green Energy; Asociația „Agenția pentru Managementul Energiei și Protecția Mediului Brașov;
- ✚ Organizarea a trei întâlniri ale grupului de lucru BIO4ECO:
 - Primele două întâlniri din acest an ale grupului de lucru au fost organizate împreună cu sesiunile de informare privind deschiderea apelului în cadrul PI 3.1 din cadrul POR 2014-2020 în perioada ianuarie-februarie 2017, după cum urmează: în 31.01.2017 la Alba Iulia, 1.02.2017 la Tîrgu Mureș și în 7.02.2017 la Brașov. În cadrul acestor întâlniri au fost prezentate modelele de bune practici, privind valorificarea biomasei forestiere și agricole, din regiunile europene participante în cadrul proiectului;

- Cea de a treia întâlnire a Grupului de lucru BIO4ECO a avut loc la Brașov, în 27.07.2017. Scopul întâlnirii l-a reprezentat împărtășirea modelelor de bune practici privind utilizarea sustenabilă a resurselor de biomasă, a experiențelor comunităților rurale și urbane în valorificarea biomasei locale și identificarea posibilităților de transferabilitate și replicare a acestora în contextul instrumentului politic abordat de proiectul BIO4ECO (Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3, Prioritatea de Investiții 3.1).

- + Elaborarea "Analizei evoluției politicilor regionale, naționale și europene privind bioenergia și producerea de energie prin utilizarea biomasei".
- + Realizarea Rapoartelor de progres 2 și 3.

Bugetul total al proiectului este în valoare de 1.495.290,00 Euro. Bugetul alocat Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, în vederea implementării proiectului este în valoare de 117.000,00 Euro din care 85% reprezintă cofinanțare FEDR, 13% reprezintă cofinanțarea națională (15.210,00 Euro) și 2% cofinanțare proprie ADR Centru (2.340,00 Euro).

4. Proiectul CRE:HUB – „Policies for cultural CREative industries: the HUB for innovative regional development” (CRE:HUB – Politici pentru Industriile Culturale și Creative: Elementul central al dezvoltării regionale bazată pe inovare)

Proiectul CRE:HUB este o inițiativă a Regiunii Basilicata din Italia aprobată spre finanțare în cadrul primului apel al programului Interreg Europe 2014-2020. Proiectul are ca obiectiv general îmbunătățirea modului de implementare a politicilor și programelor de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii, astfel încât IMM-urile din Europa să fie mai bine sprijinite și încurajate să se dezvolte și să se lanseze în activități de inovare. Activitățile proiectului se concentrează cu precădere asupra instrumentelor de finanțare destinate susținerii întreprinderilor din sectorul Industriilor Culturale și Creative (ICC). Proiectul este implementat de un consorțiu format din 8 organizații partenere provenind din 7 state Europene, printre care se numără și Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, obiectivul ADR Centru constând în îmbunătățirea prevederilor Priorității de investiții 2.1 a Programului Operațional Regional 2014-2020, astfel încât acestea să acorde o mai mare importanță sectorului ICC.

Activitățile derulate la nivelul ADR Centru în cadrul proiectului CRE:HUB, în anul 2017, au constat în:

- + Activități specifice de informare cu privire la obiectivele și activitățile proiectului CRE:HUB;
- + Participare la trei întâlniri internaționale ale proiectului alături de reprezentanții a 6 organizații cu activitate și interes în susținerea Industriilor Culturale și Creative la nivelul regiunii Centru, respectiv: Consiliul Județean Alba, Consiliului Județean Sibiu, Clusterul Transylvania Textile & Fashion, Universitatea Transilvania din Brașov, Primăria Municipiului Alba Iulia și Camera de Comerț și Industrie Brașov;

- ✚ Organizarea a doua întâlniri ale grupului de lucru CRE:HUB, în data de 13 martie 2017, la Alba Iulia și în data de 15 iunie 2017 la Sibiu. În cadrul acestor întâlniri a fost prezentată analiza sectorului ICC la nivelul Regiunii Centru și au fost împărtășite grupului de lucru informații cu privire la bunele practici vizitate în cadrul întâlnirilor internaționale.

- ✚ Discuțiile tehnice purtate în cadrul întâlnirilor grupului de lucru CRE:HUB au constituit fundamentul pentru elaborarea Foii de parcurs pentru îmbunătățirea politicilor de promovare și susținere a sectorului ICC la nivelul Regiunii Centru;
- ✚ Atât analiza sectorului ICC la nivelul Regiunii Centru cât și Foaia de parcurs au fost supuse unui proces de Peer-Review efectuat în perioada 5-6 octombrie 2017 de către o echipă de experți în domeniu ICC proveniți din Ungaria și Spania. Ca urmare a acestui proces au fost primite recomandări pentru îmbunătățirea sprijinului acordat la nivel regional Industriilor Culturale și Creative.
- ✚ În mod reciproc, experții ADR Centru au efectuat vizite de Peer Review, în Spania și Ungaria unde au analizat împreună cu regiunile gazdă posibile modalități de susținere și promovare a Industriilor Culturale și Creative.

- ✚ În cursul anului 2017 au fost elaborate și validate Rapoartele de progres 2 și 3 ale proiectului.

Bugetul alocat Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, în vederea implementării proiectului CRE:HUB are valoarea de 149.080,00 Euro din care 85% reprezintă cofinanțare FEDR, 13% reprezintă cofinanțarea națională (19.380,40 Euro) iar 2% cofinanțarea proprie ADR Centru (2981,60 Euro).

5. Proiectul CHESTNUT – „CompreHensive Elaboration of STrategic plaNs for sustainable Urban Transport” (CHESTNUT - Elaborarea CompreHensivă a Planurilor Strategice pentru Transport Urban Durabil)

Proiectul CHESTNUT – „CompreHensive Elaboration of STrategic plaNs for sustainable Urban Transport” în traducere CHESTNUT - „Elaborarea CompreHensivă a Planurilor Strategice pentru Transport Urban Durabil”, este o inițiativă a Municipiului Venlenje din Slovenia, care își propune să contribuie la dezvoltarea unui sistem de transport ecologic, mai bine conectat și interoperabil, mai sigur și funcțional în zonele urbane din regiunea Dunării, bazat pe integrarea mai multor mijloace și modalități de transport durabil

precum transportul public, deplasarea cu bicicleta, mersul pe jos, utilizarea vehiculelor electrice. Proiectul a fost aprobat de către Comitetul de Monitorizare al Programului Transnațional Dunărea în 8 decembrie 2016 și va fi implementat pe o perioadă de 30 de luni, până în luna Septembrie a anului 2019. Consorțiuul CHESTNUT este format din 14 organizații partenere din 8 state membre ale UE și un stat din afara UE: Bosnia Herțegovina. Partenerii din România care fac parte din acest consorțiu sunt Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și Primăria Municipiului Odorheiu Secuiesc.

În primul an de implementare a proiectului, ADR Centru a realizat următoarele activități:

- ✚ Constituirea echipei de implementare a proiectului și participarea la Conferința de lansare a proiectului ce a avut loc la Portorož în Slovenia în perioada 1-2 februarie 2017;
- ✚ Delimitarea și definirea Zonei Urbane Funcționale (ZUF) abordată de ADR Centru în cadrul proiectului. Această ZUF are în componență Municipiul Alba Iulia și cele 7 localități ale Asociației Intercomunitare de Dezvoltare Alba Iulia;
- ✚ Definirea ZUF a fost urmată de constituirea grupului de lucru al proiectului care conține atât reprezentanți ai localităților mai sus amintite cât și ai altor organizații relevante pentru tematica mobilității urbane durabile;
- ✚ Implementarea primului pachet de lucru tehnic al proiectului ce a constat în colectarea unei game complexe de date și indicatori privind mobilitatea urbană în ZUF selectată. Aceste date au fost integrate în studiul cu titlul "Factori de Mobilitate Urbană Durabilă în Zona Urbană Funcțională a Municipiului Alba Iulia".
- ✚ Studii similare au fost realizate în toate regiunile partenere ale proiectului, analiza comparativă a acestora conducând la conturarea unei Strategii Dunărene pentru Mobilitate Durabilă;
- ✚ Pe parcursul anului 2017, experții în mobilitate urbană ai ADR Centru, însoțiți de reprezentanți ai grupului de lucru constituit în cadrul proiectului au participat la 2 vizite de studiu și un curs de instruire cu privire la elaborarea Planurilor de Mobilitate Urbană la nivel de Zonă Urbană Funcțională, organizate de partenerii proiectului CHESTNUT;
- ✚ În data de 21 decembrie 2017 a avut loc la Alba Iulia, prima întâlnire a grupului de lucru CHESTNUT, întâlnire la care a fost prezentat stadiul implementării proiectului, studiile și scenariile de mobilitate elaborate de echipa ADR Centru în colaborare cu Primăria Municipiului Alba Iulia și au fost dezbătute obiectivele Planului de Mobilitate Urbană Durabilă ce urmează a fi elaborat pentru ZUF țintă, în cursul anului 2018.

Pentru implementarea activităților prevăzute în proiect ADR Centru are la dispoziție un buget total de 148.136,80 Euro, format din 85% contribuție FEDR (125.916,28 Euro), 13% cofinanțare națională (19.257,78 Euro) și 2% contribuție proprie ADR Centru (2.962,74 Euro).

6. Proiectul FORESDA – „Forest-based cross-sectoral value chains fostering innovation and competitiveness in the Danube region,, (Promovarea competitivității și inovării lanțurilor valorice trans-sectoriale forestiere în Regiunea Dunării)

Începând cu ianuarie 2017, ADR Centru contribuie, în calitate de partener asociat la implementarea proiectului FORESDA - "Forest-based cross-sectoral value chains fostering innovation and competitiveness in the Danube region" (Promovarea competitivității și inovării lanțurilor valorice trans-sectoriale forestiere în Regiunea Dunării). Proiectul FORESDA a fost inițiat de CyberForum e.V. din Germania, în calitate de partener lider, în cooperare cu alți 12 parteneri din Germania, Slovenia, Austria, Ungaria, Croația, România, Bulgaria, Serbia, Bosnia și Herțegovina și cu 7 parteneri asociați din Austria, Croația, Slovenia, România, Ungaria, România și Bosnia și Herțegovina. Principalul obiectiv al proiectului FORESDA este de a sprijini transformarea industriilor forestiere tradiționale în zone de producție durabile, printr-o abordare inovativă trans-sectorială.

Regiunea Centru participă la implementarea acestui proiect prin intermediul clusterului PRO WOOD în calitate de partener al proiectului și ADR Centru în calitate de partener asociat. Din această perspectivă ADR Centru va avea doar un rol consultativ pentru clusterul PRO WOOD susținând această entitate în implementarea activităților proiectului.

În primul an de implementare a proiectului, echipa ADR Centru a susținut clusterul PRO WOOD în faza pregătitoare a implementării proiectului, a furnizat acestuia informații și date cu privire la stadiul de dezvoltare al industriei lemnului la nivel regional și a participat alături de reprezentanții PRO WOOD la întâlnirile de management ale proiectului FORESDA organizate în Croația și România.

Proiectul va fi implementat pe o perioadă de 30 de luni cu un buget total de 2.128.319,38 Euro din care bugetul alocat Clusterului PRO WOOD este de: 136.694,25 Euro. ADR Centru în calitate de partener asociat, nu beneficiază de o alocare financiară, costurile de participare la activitățile proiectului fiind suportate de Clusterul PRO WOOD, în calitate de partener de proiect.

7. Centrul de Informare Europe Direct Regiunea Centru

Activitatea în cadrul Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru s-a desfășurat în cadrul proiectului finanțat de Comisia Europeană prin intermediul apelului de propuneri de selectare a structurilor gazdă pentru centrele de informare ale Rețelei Europe Direct în perioada 2013-2017, fiind implementat în perioada ianuarie 2013 – decembrie 2017.

Pe parcursul anului 2017, echipa Centrului a desfășurat următoarele activități:

- ✚ S-au acordat informații și consultanță unui număr de 89 de persoane care s-au adresat Centrului direct, telefonic și prin e-mail.

- Pe parcursul anului 2017 a fost îmbunătățită interfața site-ului cu o secțiune de consiliere școlară și profesională, dedicată auto-evaluării elevilor. Web-site-ul www.europedirect-adrcentru.ro a fost populat cu peste 90 de știri relevante despre activitățile Centrului și ale instituțiilor europene, despre discursul președintelui Junker privind Starea Uniunii, despre Corpul European de Solidaritate, scenariile propuse pentru viitorul UE, precum și despre alte evenimente europene, programe și inițiative europene. Un număr de 55.506 vizitatori unici au accesat site-ul fiind vizualizate peste 148.000 pagini.

- A fost lansat un **Chestionar de cunoștințe despre UE** la care au răspuns 222 respondenți, care au răspuns corect la grupurile de întrebări, cu materiale promoționale. La acest chestionar a fost adăugat un set de întrebări suplimentare privind opțiunile respondenților în privința direcției de dezvoltare ale UE, pornind de la cele 5 scenarii propuse de către Președintele CE, la care majoritate au selectat varianta 5 "Mult mai mult împreună".
- A fost derulat un **concurs de benzi desenate**, cu numele "10ROinUE", în care au fost cooptate școlile și liceele de artă din Regiunea Centru. Un număr de 9 concurenți/echipe s-au înscris și au trimis colaje ce reflectau modul în care au perceput ei influența UE asupra României, în cei 10 ani de la aderarea României la UE. Aceste benzi desenate au fost apoi transpuse într-o **broșură, editată în 500 de exemplare**.
- Toate activitățile și informațiile Centrului, dar și cele promovate de către structura gazdă - ADR Centru și de către Reprezentanța CE în România au fost promovate on-line prin intermediul platformei de socializare **Facebook**. Au mai fost derulate 10 campanii Facebook, prin care atât pagina de internet www.europedirect-adrcentru.ro, cât și activitățile Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru au fost promovate, care a ajuns la un număr de 3.161 persoane care au apreciat pagina.
- Pe parcursul anului s-au derulat mai multe colaborări cu licee și școli din județul Alba, sprijinindu-i în organizarea evenimentelor locale sau internaționale, în care au fost implicați, atât prin participarea directă, cât și prin materiale informative și promoționale.

- În data de 5 mai 2017, pe traseele Cetății Vauban a fost organizată ediția a IV-a a **Crosului Europei**, un eveniment dedicat elevilor și tinerilor, organizat de Centrele Europe Direct Regiunea Centru și Europe Direct Alba Iulia. Numărul de participanți la cros și însoțitorii

lor a depășit cifra de 1 000 de persoane. Pe tot parcursul evenimentului echipa Europe Direct a beneficiat de sprijinul a 20 de colegi din cadrul ADR Centru, dar și de prezența europarlamentarului Victor Negrescu.

- ✚ **"Cum devin antreprenor"** au fost două module practice organizate la Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu și Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, în cadrul cărora s-au prezentat studenților pașii și documentele necesare pentru înființarea unei firme, precum și oportunitățile de finanțare nerambursabile ce pot fi accesate.

- ✚ În 24 mai la Brașov s-a desfășurat un **seminar de informare și un atelier de scriere proiecte** pentru obținerea de finanțare europeană pentru proiecte din domenii creative și culturale prin programul "Europa Creativă" Subprogramul Cultura. Seminarul organizat alături de reprezentanții Biroului Europa Creativă din cadrul Ministerului Culturii, a atras peste 40 de participanți.

- ✚ În 14 iunie, în cadrul Bursei de Spectacole (Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu), în 10 octombrie la Alba Iulia și 31 octombrie la Târgu Mureș, au fost organizate seminariile de **prezentare a oportunităților** de finanțare și aspecte practice în scrierea de proiecte pentru finanțare în **Programul "Europa pentru Cetățeni"**.

- ✚ În 14 și 24 noiembrie echipa Centrului a participat la **Târgurile de carieră care au fost organizate la Târgu Mureș și Alba Iulia**, standul fiind vizitat de peste 2.000 de persoane. Pe parcursul participării au fost oferite informații despre programele de voluntariat oferite de către Comisia Europeană, despre locurile de muncă care sunt disponibile în statele membre ale UE, dar și despre posibilitatea de a participa la cursuri de antreprenoriat gratuite ce se vor organiza prin proiecte finanțate din fonduri europene.

- ✚ În 9 decembrie 2017, cetățenii și vizitatorii ce au trecut pragul **Muzeului în Aer liber Dumbrava Sibiului**, cu ocazia unui eveniment de prezentare a tradițiilor românești de Ignat, respectiv Târgul de țară, au discutat despre teme europene cu experții din cadrul Centrului Europe Direct, au primit informații și materiale pe diverse teme europene.

- ✚ S-au realizat peste 300 de obiecte promoționale, distribuite cu ocazia evenimentelor ce au fost și vor fi organizate.

- ✚ În data de 5 octombrie 2017, Europe Direct Regiunea Centru a organizat cu ocazia **Zilei Mondiale a Educației**, o serie de evenimente în trei județe din Regiunea Centru, respectiv județele Alba, Sibiu și Harghita. Peste 200 de elevi, profesori și

cetățeni au fost implicați și au ascultat acordurile muzicale care, interpretate de mai multe categorii de vârstă și care au reflectat evoluția copiilor, prin educație și exercițiu. Evenimentele au avut loc la sediile Liceelor de Artă din municipiile Sibiu și Miercurea Ciuc și în incinta Alba Mall din municipiul Alba Iulia.

- ✚ În urma bunei colaborări cu Fundația Romanian Business Leaders (RBL), a fost organizată în luna decembrie 2017 o **conferință-eveniment "Vreau să fiu antreprenor"** la Alba Iulia la care au participat peste 150 de tineri, elevi și studenți de la universitate și liceele din

municipiul Alba Iulia, având ocazia să interacționeze direct cu 2 antreprenori și să afle care au fost provocările prin care au trecut oamenii de afaceri în dezvoltarea unui business.

- ✚ În 22 decembrie 2017 a avut loc la Alba Mall Alba Iulia, evenimentul festiv **”Târgul micilor antreprenori”**, expoziție cu vânzare, de încheiere a activității de dezvoltare a abilităților antreprenoriale pentru elevii de clasa a IV-a, prin care cei mici au expus și comercializat produse realizate pe parcursul activităților lucru manual preponderent pe tema sărbătorilor de Crăciun, prin intermediul standurilor

amenajate cu ajutorul voluntarilor Fundației Comunitare Alba. Peste 150 de copii au fost implicați în aceste activități și 30 de voluntari. Peste 500 de persoane au participat la acest eveniment și au fost colectată suma de 2.800 de lei care a fost cedată claselor implicate din cele 5 școli participante.

- ✚ Au fost realizate înregistrări video și instantanee cu cei ce au răspuns la două întrebări ”Pe mine educația m-a ajutat să..” și ”Pentru mine a fi european reprezintă...” care au fost apoi montate în 3 materiale video și promovate pe canalele on-line Europe Direct Regiunea Centru.

A fost depusă o nouă cerere de finanțare a Centului Europe Direct Regiunea Centru, pentru perioada 2018-2020, care a primit acceptul la finanțare în luna decembrie 2017.

B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare intra și interregională

Această activitate presupune crearea condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin identificarea și realizarea de parteneriate și proiecte de cooperare cu regiuni europene, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

Astfel pe parcursul anului 2017, ADR Centru a desfășurat următoarele activități în acest sens:

1. Elaborarea și depunerea de proiecte de colaborare interregională

ADR Centru a participat, în 2017, în calitate de partener, la elaborarea și transmiterea a 6 cereri de finanțare, 5 în cadrul celui de al treilea apel al Programului Interreg Europe și una în cadrul celui de al doilea apel al Programului Transnațional Dunărea, după cum urmează:

În cadrul programului **Interreg Europe** au fost depuse proiectele:

- ✚ **„RICH - Smart Cultural Heritage Renovation”**, în traducere: ”RICH – Restaurarea Inteligentă a Patrimoniului Cultural”
- ✚ **POL-DES - Acceleration policies of the knowledge transfer towards business environment in order to increase the development of a sustainable economy**, în

traducere: "POL-DES – Politici de accelerare a transferului de cunoștințe spre mediul de afaceri pentru dezvoltarea unei economii durabile"

- ✚ „**INNOVASPA 4 HEALTH** - Innovative health solutions for thermal spa regions”, în traducere: "INNOVASPA 4 HEALTH – Soluții medicale inovatoare pentru regiunile cu stațiuni balneare"
- ✚ „**SPIRAT 2017- Strategies for Peripheral Industrial Regions and Towns 2017**", în traducere: "SPIRAT 2017 – Strategii pentru Regiuni și Orașe Industriale Periferice 2017"
- ✚ „**METNET IE - Interregional Innovation Clusters of European Technology Industry**", în traducere: "METNET IE - Clustere Inovatoare Interregionale pentru Tehnologia Europeană"

Proiectele abordează teme de interes pentru dezvoltarea durabilă a Regiunii Centru, precum: valorificarea inteligentă a patrimoniului cultural; politici de promovare și susținere a transferului tehnologic; medicină preventivă și soluții inovative pentru stațiunile balneare; strategii de revitalizare a zonelor industriale periferice sau dezvoltarea clusterelor.

În cadrul **Programului Transnațional Dunărea** a fost depus proiectul:

- ✚ „**Path2Biomass - Biomass from infrastructure corridors to support energy security in the Danube region**", în traducere: "Path2Biomass – Valorificarea biomasei aflată de-a lungul coridoarelor de transport pentru susținerea securității energetice în zona Dunării" coordonat de Institutul de Cercetări Forestier din Slovenia.

Valoarea bugetului alocat ADR Centru în cazul aprobării celor 6 proiecte depuse este de 868.544 Euro cu o contribuție ADR Centru de 2%, respectiv 17.371,08 Euro.

În cursul lunii martie 2018 se preconizează publicarea rezultatelor evaluării pe cele două apeluri.

2. *Activitatea de Parteneriat cu Landul Brandenburg*

Colaborarea între Regiunea Centru și Landul Brandenburg a debutat în anul 2002, odată cu aprobarea Convenției de Twinning încheiată în cadrul Proiectului de Twinning Regional sub denumirea Implementarea Planului Național de Dezvoltare și s-a dezvoltat continuu, prin intermediul altor proiecte și inițiative parteneriale. Pentru anul 2017 ADR Centru a colaborat cu Landul Brandenburg pe mai multe paliere, pe lângă aspecte privind îmbunătățirea climatului socio-economic și creșterea competitivității Regiunii Centru, fiind vizate temele privind finanțarea transferului tehnologic, pentru ca investițiile prevăzute să consolideze specializarea inteligentă la nivel local și regional, dar și în domeniul schimburilor culturale.

- ✚ În perioada 3-6 aprilie 2017, o delegație din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, condusă de directorul general Simion Crețu, a participat la 11 întâlniri de lucru cu peste 40 de decidenți și responsabili tehnici din cadrul Landului Brandenburg, în cadrul unei vizite de documentare privind îmbunătățirea sistemului de implementare a proiectelor finanțate prin Programul

Operațional Regional 2014-2020. Prin această vizită de lucru s-a dorit câștigarea de experiență și valorificarea expertizei de care dispune Landul Brandenburg în domeniile de vârf din cadrul POR 2014-2020, respectiv creșterea transferului tehnologic, dezvoltarea urbană corelată cu mobilitatea cetățenilor, bunurilor și serviciilor și îmbunătățirea competitivității regionale. ADR Centru și regiunea în ansamblu vor beneficia de know-how-ul partenerilor germani și se vor

valorifica mai bine cunoștințele dobândite de județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu prin implementarea proiectelor finanțate prin Programul Operațional Regional 2007-2013, în vederea derulării optime a POR 2014-2020, prin abordarea sistemică a măsurilor de sprijin nerambursabil alocate

Regiunii Centru. Reprezentanța pentru chestiuni de parteneriat bilateral dintre Regiunea Centru și Landul Brandenburg a facilitat întâlnirile cu experți germani în domeniu, precum și cu decidenții de la nivelul Cancelariei de Stat a Landului și a 3 ministere, pentru a găsi cele mai bune metode pentru îmbunătățirea interactivității dintre domeniul cercetării și producție, precum și pentru implementarea eficientă a proiectelor de dezvoltare urbană la nivelul Regiunii Centru.

- ✚ Ținând cont de experiența și expertiza de care dispune Landul Brandenburg în domenii ca valorificarea energiilor regenerabile, formarea profesională continuă, inclusiv a unor muncitori

români în Germania, schimburile de experiență, cooperarea europeană, asigurarea transferului tehnologic, dar și promovarea economică reciprocă, ADR Centru a organizat - în colaborare cu Reprezentanța pentru chestiuni de parteneriat bilateral dintre Regiunea Centru și Landul Brandenburg - o vizită de lucru a unei delegații germane din acest land în Regiunea Centru, delegație condusă de către doamna Anne Quart, Secretar de stat în cadrul Ministerului pentru Justiție, Afaceri Europene și Protecția Consumatorului din land.

Vorbind despre această vizită, doamna Secretar de Stat a spus: *”Trebuie să recunosc faptul că despre această regiune nu știam prea multe lucruri, citind doar rapoartele de lucru și punctele de vedere oficiale asupra derulării unor evenimente și asupra rezultatelor unor proiecte. În schimb, în aceste zile am vizitat locuri și m-am întâlnit cu oameni deosebiți, care mi-au arătat o altă față despre România, despre Regiunea Centru. Și ceea ce am văzut m-a*

surprins plăcut, deoarece am văzut că aici se dorește dezvoltare, se dorește progres se lucrează și, mai ales, este multă înțelegere și toleranță. Am vorbit cu români, cu maghiari, cu germani și toți mi-au prezentat proiecte și rezultate, dar și oportunitățile de viitor, care înglobează câte puțin din viziunea fiecăruia. Mă bucur că am efectuat această vizită și mă bucur că ne putem pune experiențele dobândite de-a lungul timpului la dispoziția partenerilor noștri din județele Regiunii Centru, pentru propășirea cetățenilor și pentru pregătirea de și mai bune proiecte, absorbind fondurile structurale ale Uniunii Europene”.

Vizita în România a delegației Ministerului pentru Justiție, Afaceri Europene și Protecția Consumatorului - survenită și ca urmare a vizitei delegației ADR Centru în Landul Brandenburg, din luna aprilie - a urmărit să transmită administrației publice locale din Regiunea Centru și tuturor potențialilor beneficiari de fonduri POR 2014-2020 că vor beneficia de know-how-ul partenerilor germani și își vor putea valorifica bunele lor practici în domeniu. Partea germană și-a manifestat susținerea pentru impulsivarea transferului tehnologic și pentru prioritățile de investiții aferente obiectivelor tematice privind economia cu emisii scăzute de carbon. Accent foarte mare se va pune pe protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor; promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, dar și pe investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții. Prin semnarea unui nou Acord de cooperare Ministerul de Justiție, Afaceri Europene și Protecția Consumatorului din Brandenburg și ADR Centru au apreciat că, preluând cunoștințe de la partea germană, județele din centrul României vor putea atinge obiectivul inclus în Strategia Europa 2020 privind dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare.

- ✚ Ținând cont de activitatea ADR Centru și a Reprezentanței pentru chestiuni de parteneriat bilateral dintre Regiunea Centru și Landul Brandenburg, ulterior vizitei doamnei Secretar de Stat Anne Quart în Regiunea Centru, Liceul German Sebeș și Școala gimnazială (oberschule/liceul) "Dr. Wilhelm Polthier" din Wittstock (Landul Brandenburg) au semnat un parteneriat școlar, la 8 iulie 2017.

Din 5 până în 9 iulie 2017, o delegație a liceului din Wittstock/Dosse a vizitat județul Alba în Regiunea Centru. Această delegație a fost condusă de directoarea liceului german, doamna Dr. Eva-Maria Vonino și toți reprezentanții liceului din Brandenburg s-au aflat pentru prima dată în România. Delegația germană a fost primită de primarul municipiului Sebeș, domnul Dorin Gheorghe Nistor, iar în cadrul

discuțiilor s-a precizat faptul că atât administrația din Sebeș cât și omologul său, primarul din Wittstock, Jörg Gehrman, doresc să sprijine în mod activ acest parteneriat între școli. Ulterior au fost organizate două ateliere de lucru separate - unul pentru elevi și unul pentru profesori – pentru a discuta despre felul în care cele două școli pot colabora în viitor.

- ✚ În perioada 8-10 septembrie 2017, o delegație a Regiunii Centru a reprezentat România la un eveniment important din Landul Brandenburg, Germania. Ca urmare a participării cu mult succes a reprezentanților ADR Centru la edițiile din ultimii ani ale Zilelor Landului Brandenburg, conducerea Primăriei din orașul Bad Freienwalde și Asociația de turism locală, au transmis, către Agenție și către Consiliul Județean Alba o invitație de a participa la ediția din acest an a evenimentului Zilele Orașului. În total, circa 1000 de cetățeni germani au vizitat standurile

organizate de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și Centrul de Cultură "Augustin Bena" Alba, cu sprijinul unor meșteri populari din Ighiu și ai unui grup de elevi de la Liceul German Sebeș și de la Școala Sf. Iosif din Alba Iulia. Evenimentul a fost coordonat în Germania de Reprezentanța landului german în Regiunea Centru, înscriindu-se în parteneriatul larg, demarat odată cu vizita în Regiunea Centru a doamnei Anne Quart, Secretar de Stat pentru Afaceri europene, din Brandenburg. Informațiile

despre atracțiile turistice și potențialul socio-economic al județelor Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu au fost prezentate germanilor într-o formă inedită, ca urmare a spectacolelor de tradiții și folclor autentic, reprezentând viața oamenilor din Regiunea noastră.

3. Pregătirea de noi parteneriate internaționale

Această activitate presupune crearea condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin identificarea și realizarea de parteneriate și proiecte de cooperare cu regiuni europene, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

ADR Centru a organizat o vizită de informare și transfer de bune practici în Regiunea Centru, a unei delegații a reprezentanților Agențiilor de Dezvoltare Regională și ai Ministerului Dezvoltării din Albania, în perioada 10-13.10.2017. A fost vorba despre un eveniment de informare al stadiului de implementare a fondurilor europene, respectiv a Programului Operațional Regional, în cadrul căruia ADR Centru are calitatea de Organism Intermediar. Organizarea acestui eveniment a vizat

prezentarea rezultatelor obținute de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru în urma implementării proiectelor finanțate prin POR 2007-2013 în Regiunea Centru, ținând cont de necesitățile de documentare privind implementarea proiectelor finanțate prin Programul Operațional Regional 2014-2020. Oportunitatea organizării acestei vizite de lucru s-a bazat pe experiența și expertiza de care dispune Regiunea Centru, urmând ca ADR Centru, în calitate de organizație care coordonează procesul de dezvoltare regională în județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, dar și beneficiarii de fonduri din perioada 2007-2013 și potențialii beneficiari de fonduri POR 2014-2020, să transmită părții albaneze exemple de bune practici și know-how în domeniul atragerii și absorbției de fonduri europene. În paralel, ADR Centru a urmărit îmbunătățirea procesul de informare pentru programul REGIO, pentru a putea valorifica informațiile dobândite în urma unui astfel de schimb de experiență.

Din delegația din Albania au făcut parte domnia Shpetim Quku, directorul ADR nr. 1 cu sediul la Shkodra, Arben Skenderi, directorul ADR nr.2 cu sediul la Tirana și Litian Broka, directorul ADR nr. 3 cu sediul la Korca, precum și doamna Madlina Puka, director la ADR nr. 4 cu sediul la Vlora. Echipa care a vizitat Regiunea Centru a fost completată de doamna Anila Gjika expert în probleme de dezvoltare regională, precum și de doamnele Eriselda Cobo și Marsela

Karpuzi, reprezentând Departamentul de Dezvoltare locală și regională, din cadrul Unității pentru Planificare Strategică și Dezvoltare de la Cabinetul Primului Ministru din Albania.

C. Promovarea Mediului de Afaceri și Atragerea de Investitori

În anul 2017, Serviciul Promovarea Mediului de Afaceri și Atragere Investitori și-a concentrat activitatea pe **promovarea mediului de afaceri și atragere investitori** prin:

- + participare la târguri Business to Business (B2B),
- + construirea instrumentelor de comunicare de marketing,
- + poziționarea ADR Centru ca organizație punte pentru atragerea de investiții,
- + stabilirea și consolidarea de parteneriate regionale, naționale și internaționale pentru promovare,
- + colectarea, actualizarea și furnizarea de informații relevante și personalizate,
- + promovarea dezvoltării infrastructurii regionale, promovarea intereselor antreprenoriatului regional.

Activitatea de promovare a mediului de afaceri și atragere investitori a continuat într-o nouă etapă. După ce, pe parcursul anului 2016, această activitate s-a concentrat pe realizarea unei diagnoze regionale a activităților de gen derulate de autoritățile și instituțiile publice, identificarea de modele de bune practici, formularea unui concept de lucru, identificarea și documentarea structurilor de sprijinire a afacerilor din Regiunea Centru, identificarea potențialilor parteneri, identificarea unor avantaje regionale și naționale, pregătirea unor instrumente de sprijin a antreprenoriatului regional, anul 2017 a marcat demararea aplicării instrumentelor de promovare identificate și construite, concomitent cu testarea de noi instrumente.

Pentru instrumentalizarea discursului de promovare, mai ales către potențialii investitori și noi parteneri de afaceri pentru antreprenorii locali, au fost elaborate sau actualizate următoarele instrumente de comunicare sub formă de broșuri și prezentări diapozitive:

- + prezentarea Regiunii Centru – versiune engleză
- + industria aerospațială regională, inclusiv compendiu de firme – versiune engleză
- + agricultură și industrie alimentară, inclusiv oportunități de afaceri – versiunea engleză
- + IT, inclusiv oportunități de afaceri – versiunea engleză
- + industria farmaceutică regională, inclusiv oportunități de afaceri – versiunea engleză
- + silvicultură și industria lemnului, inclusiv oportunități de afaceri – versiunea engleză
- + mediul construit sustenabil, inclusiv oportunități de afaceri – versiunea engleză
- + turismul balnear, inclusiv oportunități de afaceri – versiunea engleză
- + vânătoarea în Regiunea Centru – versiunea engleză

Concomitent, am demarat realizarea de parteneriate, atât în interiorul Regiunii cât și în afara ei, pentru a consolida, pe de o parte, mesajele de promovare și a încerca asigurarea unei coerențe a acestora, dar și pentru a identifica și utiliza noi vectori de transport ai mesajului spre destinatari.

Cel mai important parteneriat concretizat până în acest moment este parteneriatul dezvoltat cu compania franceză Advanced Business Events. Această companie, specializată în organizarea la nivel global de evenimente de business matching s-a adresat ADR Centru pentru a obține sprijin pentru mobilizarea energiilor de business regionale, oferind, în schimb, oportunitatea de a promova mediul de afaceri regional și Regiunea Centru ca destinație de investiții. Ca urmare a dezvoltării acestei relații parteneriale, economia regională a fost reprezentată la **Aerospace & Defence Meetings Central Europe** (Rzeszow, Polonia, 9-11 Mai 2017-componenta aeronautică) și **Mountain Business Summit** (Tarbes, Franța, 5-7 Iulie 2017 – componenta privind dezvoltarea montană).

•

- ✚ **Aerospace & Defence Meetings Central Europe** a însemnat pentru ADR Centru participarea la 36 de întâlniri bilaterale cu entități din domeniul aerospațial european.

În cadrul acestor discuții au fost înmânate partenerilor mape de prezentare și au fost transmise informații cu privire la identitatea instituțională a ADR Centru,

avantajele regionale și structura industriei aeronautice regionale. Entitățile abordate au manifestat un interes evident față de ceea ce am oferit ca informații, formulând întrebări punctuale, solicitând materiale suplimentare, iar întâlnirile au durat până la 30 minute fiecare. Una din concluziile acestor întâlniri a fost aceea că, în condițiile în care Ucraina este instabilă politic, România poate câștiga un loc mai important în planurile de investiții regionale a companiilor active în industria aeronautică globală.

- ✚ Pe de altă parte, **Mountain Business Summit** a creat ocazia de a lua contact cu o altă paradigmă, mult mai integratoare, a ceea ce înseamnă economia montană. Acest eveniment a fost conceput ca un târg internațional major care să aducă împreună toți jucătorii cheie care

contribuie la dezvoltarea economică a zonei montane. Evenimentul a fost special conceput pentru entitățile active în următoarele domenii: Dezvoltare imobiliară, Gestiunea programelor de lucrări publice, Întreținere, reparații, sănătate și securitate, Mobilitate și transporturi terestre, Noi tehnologii, sisteme și proces, Energie și mediu sustenabile,

Exploatarea de carieră, Cercetare și Dezvoltare, Agricultură și creșterea animalelor, Ospitalitate și catering, Turism, SPA, Sporturi și activități de petrecere a timpului liber, Arhitectura și Design de interior, Meșteșuguri, Investiții imobiliare și management al proprietăților, Bănci și asigurări, Educație și instruire, Salvare montană, Armată. Au participat reprezentanți din Italia, Romania, Franța, Spania, Belgia, Georgia, China, Slovenia, Maroc, Turcia, Austria, Iran, Japonia, China, SUA, ceea ce a constituit o ocazie unică pentru a întâlni noi parteneri și a

stabili legături cu aceștia. În cele trei zile ale Târgului, delegația ADR Centru a avut un număr de 29 de întâlniri. În cadrul acestor întâlniri au fost abordate următoarele teme: avantaje fiscale și non fiscale pentru investiții, servicii suport care pot fi asigurate de ADR Centru pentru proiecte de cercetare / investiții, parteneriate pentru dezvoltarea de proiecte, resurse de outsourcing în domeniul IT, transfer de cunoaștere în domenii ale economiei montane.

Participarea ADR Centru la "Mountain Business Summit" poate deschide calea spre o mai bună valorificare a resurselor naturale și antropice a zonelor montane, care reprezintă o temă regională centrală. Conform ultimelor rapoarte Eurostat, România se situează pe penultimul ultimul loc între statele membre UE la productivitatea resurselor în economie, cu doar 0,70 euro pe kilogram de materie primă utilizat în anul 2016, la doar o treime din media UE28 (2,07 euro/kg). Pornind de la această realitate, coroborat cu faptul că suprafața Regiunii Centru este acoperită de zona montană în proporție de 47%, devine clar ca zona montană are nevoie de o abordare integratoare care să asigure, pe lângă extinderea activităților, creșterea valorii adăugate a resurselor utilizate. Un prim pas este integrarea diverselor activități economice din zonă într-un concept mai larg, numit Economie montană, capabil

să genereze o masă critică necesară pentru dezvoltarea antreprenoriatului și atragerea de investiții. De asemenea, dincolo de resursele materiale, zona montană are nevoie de resurse de cunoaștere, inclusiv din domeniul IT&C, care să accelereze transferul în modernitate valorificând și nu afectând patrimoniul cultural și natural al muntelui.

Ambele evenimente au fost urmate de contacte ulterioare cu entitățile cu care reprezentanții ADR Centru au avut întâlniri directe, în aceste contacte fiind reafirmată disponibilitatea ADR Centru de a sprijini orice inițiativă menită să consolideze poziția regiunii în fluxurile de capitaluri sau a antreprenoriatului regional în lanțurile valorice globale.

Beneficiile acestui parteneriat însă nu se opresc aici. Ca urmare a colaborării cu Advanced Business Events, industria aeronautică regională, împreună cu industria automotive din Regiunea Centru vor avea un loc privilegiat în cadrul "AeroSpace Meetings" Romania și "Automotive Meetings" Romania, **evenimente care vor fi organizate la București, în perioada 13-15 Februarie 2018**, inclusiv în ceea ce privește organizarea de vizite la locații industriale și întâlniri de afaceri în Regiunea Centru în marja acestor evenimente.

De asemenea, cu sprijinul Advanced Business Events, ADR Centru va putea aduce în Regiunea Centru conceptul de Economie montană prin organizarea, în anul 2018, a unui eveniment similar în regiune.

Tot ca urmare a acestor târguri a fost accelerată structurarea de noi parteneriate. Astfel, pentru pregătirea participării, ADR Centru s-a adresat pentru a obține sprijin companiilor din domeniul aeronautic, primăriilor și consiliilor județene, universităților și centrelor de cercetare, invitându-le să transmită materiale de promovare care să fie incluse în mapele de prezentare care au fost pregătite pentru târguri. Prin acest mecanism, informații esențiale au fost transportate direcționat către acele

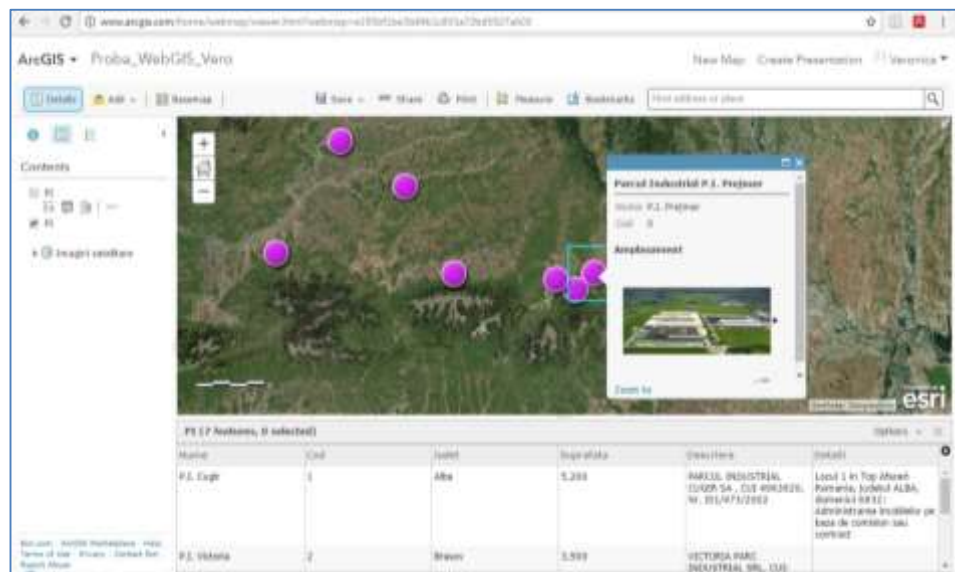
•

entități pentru care aveau cea mai mare utilitate. De asemenea, a fost deschisă o nouă linie de comunicare cu Ministerul Turismului, instituție care a furnizat o altă parte din materiale de comunicare de marketing transportate și difuzate de ADR Centru în cadrul "Mountain Business Summit".

Eforturile de structurare a parteneriatelor destinate promovării mediului de afaceri și antreprenoriatului regional, precum și promovării Regiunii Centru ca destinație de investiții, au cuprins și alte entități. Luna Iunie 2017 a marcat și deschiderea unui dialog mai consistent cu **Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat**. După o discuție găzduită de ministrul Alexandru Petrescu la sediul Ministerului, în data de 12 Iunie 2017, împreună cu toate ADR-urile din România, pentru care a fost pregătită inclusiv o formă inițială a unui protocol de parteneriat între ADR și Minister, dezvoltarea parteneriatului a fost preluată de noul ministru Illan Laufer. Între timp, Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, prin intermediul platformei www.investromania.gov.ro, început să se adreseze ADR Centru cu solicitări de informații privind identificarea de locații de investiții pentru potențiali investitori, în urma cărora **ADR Centru a identificat și transmis fișe cu informații pentru 4 locații de investiții din regiune** (localizare, infrastructură, disponibilitate teren, disponibilitate clădiri, prețuri orientative, fotografii), inclusiv pentru o locație brownfield de peste 400 hectare. De asemenea, chiar dacă parteneriatul nu a fost oficializat printr-un acord, Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat s-a adresat ADR Centru pentru a inventaria proiectele de investiții și locațiile de investiții aparținând domeniului public din regiune, informațiile colectate de la Consiliile Județene și transmise către minister urmând să se constituie într-o bază de date pentru acțiunile de promovare ulterioare.

Furnizarea de informații pentru potențialii investitori reprezintă una din preocupările majore ale ADR Centru în tentativa de a se poziționa ca prim punct de contact regional cu această destinație. În această privință, structurarea și actualizarea permanentă a unui portofoliu de informații privind **locațiile de investiții** este esențială și aplicarea în practică a acestei premise ne-a permis, spre exemplu, să răspundem în doar 3 zile lucrătoare unei solicitări care viza parcurile industriale din Regiune disponibile pentru achiziție din partea unui investitor străin, fiind transmise 10 fișe comprehensive, în limba engleză, cu detalii relevante despre suprafețe, grad de ocupare, facilități oferite, infrastructură, proprietate, administratori și contacte. Poziționarea ADR Centru ca furnizor de informații în domeniul dezvoltării și investițiilor a mai avut ca efect și creșterea interesului actorilor instituționali care activează pe această piață. **Ambasada Austriei** ne-a adresat o cerere de informații în beneficiul unui potențial investitor, la fel cum ni s-au adresat și companii de consultanță precum **Group GAC** (companie de consultanță franceză cu activitate globală, specializată în Cercetare – Dezvoltare – Inovare, Resurse Umane și Consultanță Financiară), **IFP Consulting** (companie germană de consultanță, specializată în domeniile lanțuri de aprovizionare, proiectare de capacități de producție și digitalizare) sau **CBRE Group Inc** (companie de consultanță și investiții globală, cu sediul în SUA, parte a Fortune 500 și S&P 500), a cărei reprezentanți au venit în regiune însoțiți de un potențial investitor, respectiv firma germană Turck. Informații comprehensive despre mediul de afaceri regional au mai fost transmise, cu ocazia diverselor evenimente, spre actori relevanți din țări exportatoare de capital precum **Oficiul de Dezvoltare Economică a Guvernatorului Statului Utah (SUA)**, **Aktion (Japonia)**, **Agentia de Promovare și Suport a Investițiilor (Turcia)**, **Camera de Comerț și Industrie Alava (Spania)**, **Karvi Group (SUA)**.

Pentru structurarea acestor informații într-o formă accesibilă online, ADR Centru a realizat deja varianta beta a unui portal WebGIS, care urmează să fie populat cu informații și pentru care publicarea on line este estimată a avea loc la începutul anului 2018.

Acest instrument de comunicare online care va fi pus la dispoziția părților interesate, va fi integrat într-un site web dedicat, care a fost pregătit pe parcursul anului 2017. Site-ul web, care este așezat pe domeniul www.centruregion.com, are atât versiune Engleză cât și versiune Română și va pune la dispoziție informații comprehensive atât despre activitatea de Cercetare – Dezvoltare – Inovare din Regiune, reunite în tema Strategia de Specializare Inteligentă, cât și despre mediul antreprenorial și facilitățile de investiții, pentru a susține dezvoltarea economică a Regiunii și atragerea de noi resurse de dezvoltare.

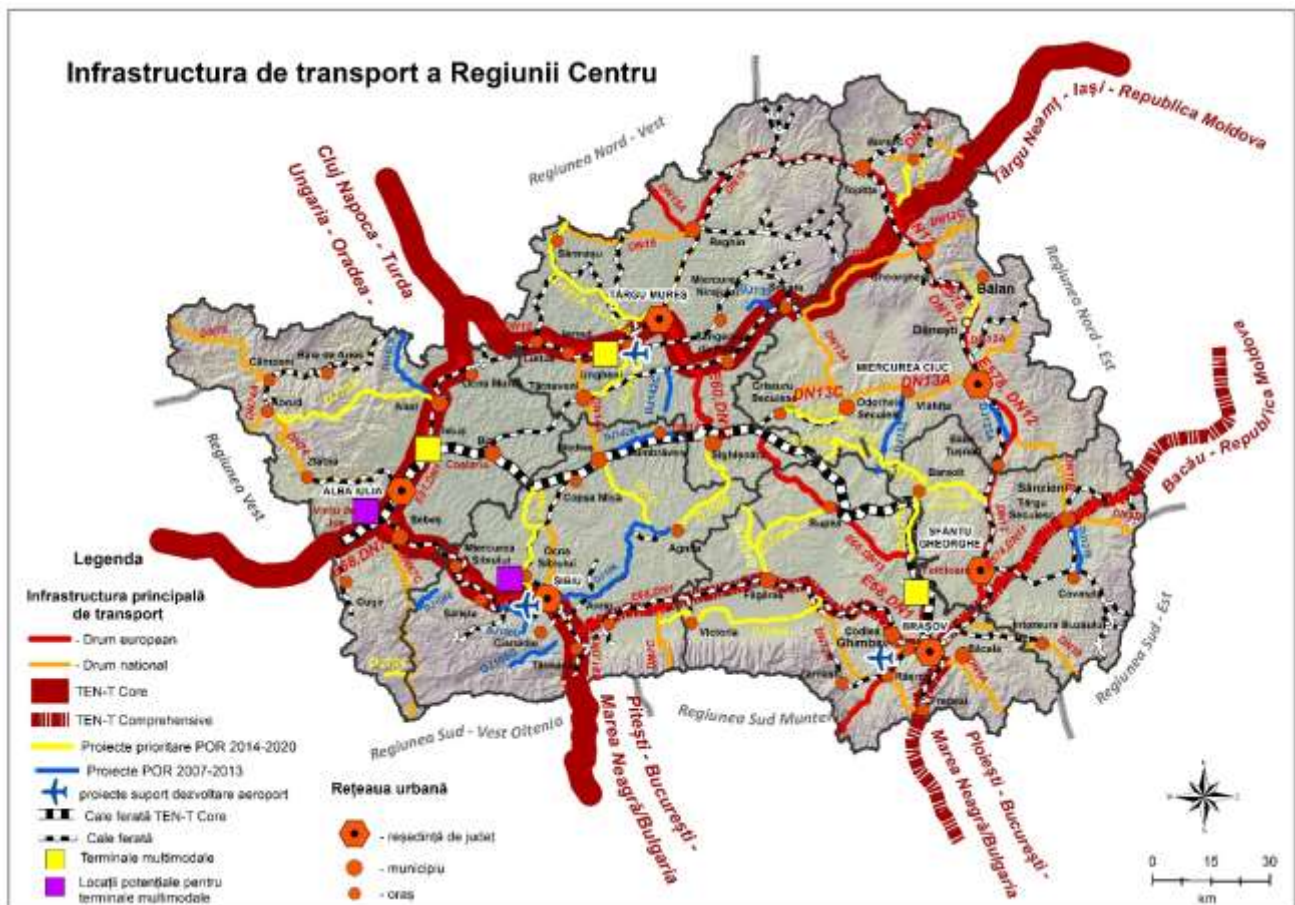
Tot la capitolul **parteneriate** trebuie menționată colaborarea cu **Ministerul Economiei** în cadrul **Comitetului**

Interministerial pentru Competitivitate (orientat spre corelarea strategiilor de specializare inteligentă cu un Program național de specializare inteligentă), precum și cu Ministerul Mediului de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, în cadrul **Comitetului Consultativ pentru Antreprenoriat** (făcând posibilă, astfel, spre exemplu, implicarea directă a ADR Centru la îmbunătățirea programului guvernamental **StartUp Nation**, multe din observațiile formulate de noi în etapa de consultare fiind preluate în forma finală a programului).

Implicarea ADR Centru în susținerea mediului de afaceri regional și creșterea atractivității investiționale pentru Regiune nu se oprește aici. Fiind conștienți de faptul că o infrastructură modernă susține crearea de plus valoare în Regiune, suplimentar față de finanțările prin POR dedicate rețelelor de drumuri județene, ADR Centru a demarat **promovarea transportului multimodal**, ca una dintre cele mai simple modalități de reducere a emisiilor provenite din transporturi prin transferarea fie parțială sau în totalitate a călătoriilor de la modul rutier la moduri de transport mai sustenabile, cum ar fi transportul feroviar. În cadrul ședinței CDR Centru din Septembrie 2017 au fost aduse în atenție trei astfel de terminale, care să valorifice fie infrastructuri existente și subutilizate, cum este cazul triajului Coșlariu (pe rețeaua europeană TEN-T, pe ruta București – Curtici coridorul IV-N (clasa CORE), care deservește și ruta Cluj Napoca – Curtici, fiind cuprinsă în obiectivul operațional OR 6 București – Arad/Cluj via Brașov și Teiuș și aflat în proximitatea autostrăzii A 10 Sebeș – Turda, aflată în execuție, care face legătura între A1 (tronsonul Sibiu – Deva) și A3), a proiectului de terminal Feldioara (aflat în stadiu avansat de proiectare, având capacitatea de a deservi zona industrială Brașov) și Mureș – Ungheni.

În cadrul aceleiași ședințe a CDR Centru, au fost declarate ca proiecte prioritare, în interesul dezvoltării economice și sociale a Regiunii Centru, Aeroporturile Brașov, Târgu Mureș și Sibiu, iar pentru Aeroportul Brașov a fost afirmată solicitarea includerii proiectului în Masterplanul General de Transport General al României. Ca urmare a acestei decizii a CDR Centru, ADR a întocmit și transmis către Consiliul Județean Brașov un Document de Poziție pentru a fi utilizat în procesul de promovare. Pentru celelalte obiective, ADR Centru a demarat documentarea în vederea identificării nevoilor specifice fiecărei investiții astfel încât sprijinul să fie personalizat.

CAPITOLUL V – DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SERVICIILE SUPORT

Toate activitățile și rezultatele Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: asistență tehnică, audit intern, resurse umane, juridic, IT și contabilitate.

Pe parcursul anului 2017 Serviciul **Asistență Tehnică** al ADR Centru a derulat activități privind implementarea contractului de finanțare cod SMIS 101114 încheiat cu MDRAPFE din Axa 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020, cu titlul: "Sprijin acordat în perioada 01.06.2015 – 31.12.2017 pentru OI din cadrul ADR CENTRU în implementarea, monitorizarea, informarea și comunicarea la nivel regional a POR 2014 – 2020, respectiv pentru închiderea POR 2007 – 2013". În acest sens au fost elaborate și transmise la AM POR 5 rapoarte de progres, care să reflecte activitățile derulate prin contracte și rezultatele obținute în perioada 01.01.2017 – 31.10.2017, precum și 5 cereri de rambursare aferente aceleiași perioade. Pe parcursul anului serviciul AT a asigurat modificarea contractului de finanțare realizată prin intermediul a 10 Notificări și a 2 Acte adiționale. De asemenea în anul 2017 Serviciul Asistență Tehnică a realizat o actualizare a Manualului de Asistență Tehnică și a introdus în MySMIS date aferente contractului de finanțare anterior amintit.

Totodată, în anul 2017 Serviciul Asistență Tehnică a derulat activități privind contractarea cererii de finanțare depuse în cadrul acțiunii 2.1.1 "Îmbunătățirea cadrului de reglementare, strategic și procedural pentru coordonarea și implementarea FESI" a POAT 2014-2020. În acest sens s-a răspuns la solicitarea de clarificări din partea AM POAT aferentă etapei de evaluare tehnică și financiară a cererii de finanțare și s-a transpus bugetul proiectului pe noua formă

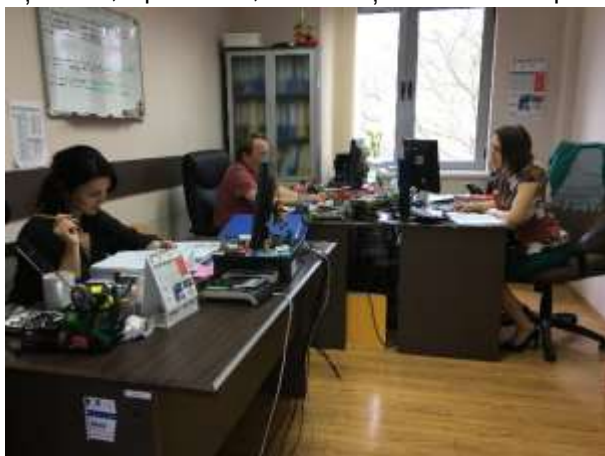
corespunzătoare etapei de contractare. Contractul de finanțare nr. 2.1.032 pentru proiectul cu titlul "Sprijin logistic și salarial acordat în perioada 01.01.2016 – 31.12.2018 pentru ADR CENTRU în calitate de OI POS CCE în procesul de închidere a POS CCE 2007 – 2013" a fost semnat de ADR Centru în data de 12.07.2017, iar de către MDRAPFE în data de 24.07.2017. În cadrul contractului Serviciul Asistență Tehnică a elaborat și transmis la AM POAT 4 rapoarte de progres, care să reflecte activitățile derulate prin contracte și rezultatele obținute în perioada 01.01.2016 – 30.11.2017, precum și 4 cereri de rambursare aferente aceleiași perioade. De asemenea, în data de 20.11.2017, Serviciul AT a asigurat legătura cu celelalte servicii din cadrul ADR Centru cu ocazia primirii vizitei de verificare la fața locului aferentă cererii de rambursare nr. 3 efectuate de AM POAT.

Prin activitatea **Serviciului de Resurse Umane** s-au creat condițiile propice de derulare a celorlalte activități ale Agenției. Pe lângă activitatea de administrare a personalului, în cursul anului 2017 s-a realizat completarea Organigramei ADR Centru prin crearea Biroului Evaluare Tehnică și Financiară, format din 12 posturi cu activitate dedicată evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare depuse în cadrul POR 2014-2020. Serviciul Resurse Umane a realizat recrutarea și angajarea a 22 noi persoane din care 12 persoane cu atribuții specifice activității din cadrul Biroului de Evaluare Tehnică și Financiară, restul persoanelor fiind angajate în cadrul OI POR și în cadrul serviciilor suport

pentru acesta. Tot în cursul anului 2017, 4 persoane și-au încetat raporturile de muncă cu ADR Centru: 3 persoane încetare de drept a CIM, 1 persoana încetarea ca urmare a îndeplinirii vârstei standard de pensionare. La sfârșitul anului 2017 s-a făcut evaluarea personalului.

Astfel ADR Centru avea la sfârșitul anului 2017 un număr 136 de angajați, din care 131 activi (17 în cadrul Birourilor Regionale + 4 în cadrul Departamentului Dezvoltare Urbană + 110 la sediul central din Alba Iulia) și 5 contracte de muncă suspendate. Indicele fluctuației personalului la sfârșitul anului 2017 a fost de 3,26%, comparativ cu anul 2016 când indicele de fluctuație a fost de 7,74%, cu anul 2015 când indicele de fluctuație a fost de 3,31%, iar în anul 2014 indicele reprezenta un procent de 4,14%. În cursul anului 2017, 31 de angajați ai Agenției au participat la programe de instruire din următoarele domenii: managementul conflictelor/gestionarea situațiilor conflictuale, elaborarea strategiilor de specializare inteligentă, management financiar-bugetar, comunicare social-media, GIS, domeniul sistemelor informatice de analiză a datelor statistice, IT, Grafica și design asistată pe calculator și Adobe Illustrator CS.5.1.

Asistența juridică acordată de către personalul din cadrul **Serviciului Juridic** a constat în: redactarea acțiunilor, apărărilor, notelor și concluziilor precum și reprezentarea ADR Centru în fața instanțelor

judecătorești în cadrul litigiilor în care instituția a avut calitatea de parte reclamantă sau parte pârâtă, a organelor de urmărire penală, inclusiv în raporturile acestora cu autoritățile și instituțiile publice. În aceeași măsură, în calitate de serviciu suport a acordat asistență juridică și consiliere pentru personalul din cadrul direcțiilor/departamentelor/serviciilor Agenției; a soluționat contestații, plângeri și alte cereri cu caracter juridic sau litigios; a întocmit, redactat, verificat și vizat din punct de vedere al legalității contractele încheiate de Agenție, conform

legislației comerciale și civile și intereselor Agenției, a vizat din punct de vedere juridic contractelor de finanțare încheiate și actele adiționale la acestea; a întocmit procedurile privind derularea achizițiilor și a demarat / întocmit documentațiile de atribuire în cadrul procedurilor de atribuire inițiate de ADR Centru în vederea încheierii contractelor de achiziție / acordurilor cadru până la finalizarea acestora. A derulat, monitorizat și ținut evidența tuturor achizițiilor directe conform legislației în vigoare și aceeași măsură a participat în cadrul Comisilor de evaluare a procedurilor de achiziție derulate, achizițiile interne de bunuri, servicii și lucrări în cadrul cărora Agenția este autoritate contractantă. A redactat, întocmit, avizat și contrasemnat actele juridice și dispozițiile directorului general ADR Centru.

Scopul **auditului intern** este să contribuie la realizarea obiectivelor ADR Centru oferind o evaluare independentă a sistemelor de control intern ale ADR Centru.

Pe parcursul anului 2017 **Serviciul Audit Intern** din cadrul ADR Centru a desfășurat următoarele **activități**:

- + realizarea misiunilor de audit intern prevăzute în Planul de audit intern pentru 2017, actualizat
 - o 4 misiuni aferente POR 2007-2013 și POR 2014-2020
 - o 1 misiune aferentă POS CCE 2007-2013
 - o 1 misiune privind activitatea internă

- ✚ asigurarea suportului pe parcursul celor 5 misiuni de audit extern desfășurate de Autoritatea de Audit la nivelul ADR Centru, din care 3 pentru activitatea aferentă POR 2007-2013 și POR 2014-2020 și 2 pentru activitatea aferentă POS CCE 2007-2013
 - ✚ urmărirea și raportarea implementării recomandărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor de audit intern și extern,
 - ✚ planificarea misiunilor de audit intern pentru 2018 (plan anual de audit intern pentru 2018), precum și planificarea strategică (plan multianual de audit intern 2018-2020),
 - ✚ participarea la instruirii și seminarii (în conformitate cu prevederile legale referitoare la formarea profesională continuă a auditorilor),
 - ✚ arhivarea documentelor elaborate în perioada anterioară în vederea predării la arhiva ADR Centru.
- În urma cărora s-au obținut următoarele **rezultate**:

Pe parcursul anului 2017, **Departamentul Managementul Informației și Gestionarea Documentelor** a desfășurat următoarele activități:

- ✚ a asigurat funcționarea infrastructurii MySMIS/SMIS2014+, a coordonat și sprijinit activitatea de introducere a datelor oferind totodată consultanță și instruire pentru utilizatori
- ✚ a oferit consultanță de specialitate utilizatorilor de tehnică de calcul angajați în cadrul ADR Centru, asigurând totodată funcționarea infrastructurii tehnice: calculatoare, echipamente de rețea, echipamente de comunicații, servere, echipamente de stocare date,
- ✚ a fost asigurat suportul tehnic în procesul de arhivare electronică a documentelor aferente POR /POS CCE;
- ✚ a asigurat suport tehnic în procesul de testare a Modulelor Evaluare și Contractare în sistemul MySMIS;
- ✚ a fost consolidată infrastructura prin achiziționarea de servicii de mentenanță IT de nivel înalt (High Level);

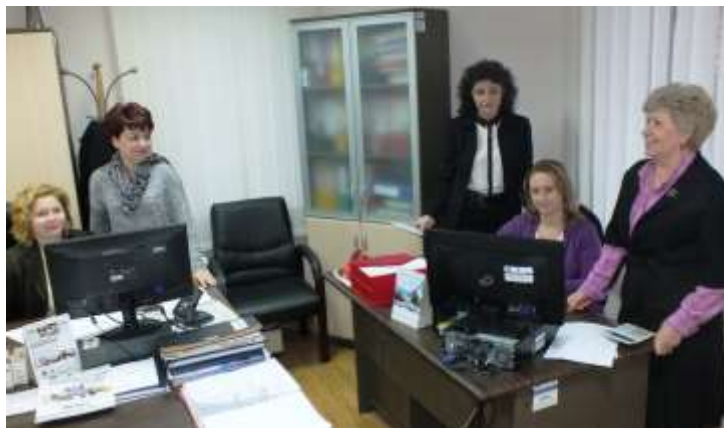
- ✚ a fost asigurat suportul tehnic în publicarea anunțurilor de cumpărare directă pe site-ul ADR Centru
- ✚ a fost consolidată infrastructura prin achiziționarea unui generator de curent electric/grup electrogen care să alimenteze cu curent electric infrastructura IT a ADR Centru (echipamente de infrastructură critice: servere, echipamente de stocare, echipamente de rețea, centrală telefonică etc);
- ✚ a fost consolidată infrastructura prin achiziția de echipamente IT (calculatoare, servere, echipamente de stocare date în rețea, routere, switch-uri, sistem de gestionare a corespondenței electronice, echipamente de imprimare/copiere, UPS-uri pentru servere și stațiile de lucru), licențele software aferente echipamentelor achiziționate (suită software prelucrare documente), subscripții pentru licențele existente, piese de schimb/consumabile pentru servere/UPS-uri/echipamente de imprimare/copiere/scanare, reorganizare/recablare infrastructură servere
- ✚ au fost achiziționate/reînnoite semnături electronice necesare personalului OI POR în procesul de evaluare, selecție și contractare
- ✚ a asigurat actualizarea paginilor web ale Agenției (www.adrcentru.ro, www.regio-adrcentru.ro, www.poscce.adrcentru.ro), cu informațiile furnizate de către departamentele/serviciile Agenției.
- ✚ a fost asigurat suportul în organizarea diferitelor evenimente ale Agenției și asigurarea logisticii pe parcursul evenimentelor
- ✚ a gestionat fluxul documentelor în cadrul instituției prin primirea, înregistrarea și distribuirea corespondenței în cadrul Agenției (32.500 nr. înreg);
- ✚ a asigurat scanarea documentelor înregistrate în sistemul electronic;
- ✚ a asigurat scanarea documentelor aferente POR și arhivarea electronică a acestora;
- ✚ au fost înregistrate în MySMIS un număr de 629 cereri de finanțare depuse de către solicitanți în sistemul electronic
- ✚ au fost gestionate documentele în cadrul depozitului de arhivă, conform manualului de proceduri aplicabile și a legislației naționale în vigoare (POR/POS CCE/ serv. suport).

În cursul anului 2017 **Departamentul Economic** din cadrul ADR Centru a procedat la:

- ✚ Organizarea și coordonarea activității Departamentului Economic, respectarea reglementărilor contabile specifice persoanelor juridice fără scop patrimonial, cu preponderența a activităților fără scop patrimonial desfășurate de către ADR Centru, a tuturor operațiunilor financiar contabile, care afectează patrimoniul Agenției, cu respectarea legislației în vigoare; gestionarea patrimoniului Agenției;
- ✚ Respectarea principiilor contabile generale, respectiv principiul continuității activității, principiul prudenței, principiul independenței exercițiului, principiul intangibilității exercițiului financiar, principiul necompensării între elementele de activ și de datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli;
- ✚ Verificarea, analiza și controlul operațiunilor financiar - contabile, înregistrate, conform legislației; supervizarea activității departamentului economic. Exercițarea controlului financiar preventiv conform legislației și procedurilor interne.

- ✚ Efectuarea operațiunilor de încasări și plăți, evidențierea corectă a veniturilor și cheltuielilor aprobate prin Bugetul de venituri și cheltuieli al agenției;
- ✚ Efectuarea corectă și cronologică a înregistrărilor contabile;
- ✚ Implementarea Contractelor de servicii încheiate cu MDRAP, Ministerul Fondurilor Europene – cu finanțare din Axele de asistență tehnică POR și POAT. Gestionarea actelor contabile, evidențierea tuturor operațiunilor financiar contabile pe conturi analitice dedicate ;
- ✚ Întocmirea, circulația și arhivarea documentelor justificative, care stau la baza înregistrărilor contabile;
- ✚ Gestionarea proiectelor regionale aflate în implementare, evidențierea distinctă a tuturor operațiunilor financiar contabile generate de implementarea lor;
- ✚ Analizarea modului de utilizare a resurselor materiale și financiare ale Agenției, prin utilizarea informației economice;
- ✚ Analizarea capacității de încasare a veniturilor prevăzute, pentru fiecare sursă de finanțare, conform Bugetului,
- ✚ Analizarea încadrării cheltuielilor în prevederile bugetare;
- ✚ Efectuarea corectă și la timp a calculului drepturilor bănești ale personalului, verificarea calculului și acordarea drepturilor salariale ale personalului Agenției, verificarea, declararea și plata obligațiilor fiscale către bugetul general consolidat al statului, conform legislației;
- ✚ Organizarea operațiunilor de casă conform actelor normative în vigoare, verificarea și plată deconturile de cheltuieli ale salariaților, care au efectuat deplasări, conform documentelor justificative.
- ✚ Elaborarea documentelor lunare de sinteză, bilanța de verificare analitică, registrul jurnal, note contabile;
- ✚ Asigurarea aprovizionării continue cu bunuri materiale, consumabile necesare desfășurării activității personalului;
- ✚ Asigurarea materialelor și a serviciilor de întreținere și reparații în vederea bunei funcționări a parcului auto al Agenției.
- ✚ Asigurarea întreținerii, amenajării și reparațiilor necesare la spațiile de lucru ale Agenției.
- ✚ Organizarea și coordonarea inventarierii anuale a patrimoniului Agenției, cu respectarea normelor legale în vigoare;
- ✚ Întocmirea situațiilor financiare anuale, bilanțul contabil precum și alte rapoarte și situații în vederea prezentării Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru și auditarea acestora de către un auditor independent conform legislației specifice;
- ✚ Verificarea situațiilor financiare anuale și întocmirea Raportului pentru fiecare an financiar de către Comisia de cenzori;
- ✚ Elaborarea bugetului anual de venituri și cheltuieli al Agenției, a bugetului multianual, efectuarea execuției bugetare .
- ✚ Aplicarea și actualizarea procedurilor operaționale, gestionate de Departamentul Economic.

Activitatea financiară a Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru va fi prezentată în detaliu în Raportul privind execuția bugetară a ADR Centru pentru anul 2017.

CONCLUZII

Activitatea ADR Centru în cursul anului 2017 s-a axat pe activitățile de închidere ale Programului Operațional Regional 2007-2013 și ale POS CCE 2007-2013 și pe implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020, prin lansarea Priorităților de investiții aferente acestui Program, evaluarea și contractarea proiectelor.

De asemenea, în această perioadă s-au realizat studii regionale care să sprijine procesul de monitorizare al PDR 2014-2020 și a fost finalizat și adoptat la nivel regional Documentul Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă (Documentul Cadru Regional), document care va susține implementarea Axei Prioritare 1 a POR 2014-2020 și care a stat la baza procesului de actualizare al Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3).

În același timp, la nivelul ADR Centru s-a continuat implementarea proiectelor regionale de cooperare intra și interregionale și au fost pregătite noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională. De asemenea, au fost susținute activități de promovare a mediului de afaceri regional și atragere de investiții.

Astfel, putem concluziona acțiunile principale:

- ✚ Elaborarea a două studii la nivel regional: "Analiza disparităților intraregionale și dezvoltarea urbană la nivelul Regiunii Centru" și „Studiul privind potențialul de dezvoltare și perspectivele economice ale Regiunii Centru”, ultimul urmând să fie finalizat în cursul lunii mai 2018.
- ✚ Finalizarea și adoptarea la nivel regional a Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă (Documentul Cadru Regional), document care va fundamenta implementarea Axei Prioritare 1 – Promovarea transferului tehnologic la nivel regional și la implementarea RIS3 la nivel regional.
- ✚ Actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru.
- ✚ Identificarea la nivel european a posibilităților de cooperare pentru identificarea și dezvoltarea de proiecte care să sprijine implementarea RIS 3 la nivel regional.
- ✚ Derularea activităților de închidere ale POR 2007-2013 și POS CCE 2007-2013, care au constat în verificarea cererilor de rambursare finale depuse de beneficiari, realizarea vizitelor de monitorizare și urmărirea proiectelor cu probleme:
 - POR 2007-2013 - 432 proiecte finalizate cu o sumă rambursată de la Program de 342,91 milioane euro, având un grad de absorbție de 82,51% la nivelul Regiunii Centru;
 - POS CCE 2007-2013 - 664 proiecte finalizate cu o sumă rambursată de la Program de 554,68 milioane lei, având un grad de cheltuire a sumelor nerambursabile de 93,9% la nivelul Regiunii Centru.
- ✚ Monitorizarea în perioada de durabilitate a proiectelor implementate prin POR 2007-2013: verificare a 79 de rapoarte de progres, cu 12 vizite trimestriale de monitorizare pe teren a proiectelor nefuncționale și 190 rapoarte de durabilitate cu 156 vizite de monitorizare ex-post.
- ✚ Monitorizarea în perioada de durabilitate a proiectelor implementate prin POS CCE 2007-2013: 423 rapoarte primite și verificate, 236 vizite monitorizare ex-post efectuate, întocmirea

- a 229 de solicitări de clarificări referitoare la diverse probleme identificate la rapoartele de durabilitate sau de documente justificative.
- ✚ Demararea implementării POR 2014-2020: elaborarea manualelor de proceduri, lansarea a 17 apeluri de proiecte în cadrul a 9 Priorități de Investiții, organizarea de evenimente de lansare la nivel regional (18 evenimente de lansare a priorităților deschise spre depunere cu 942 participanți), participarea la întâlniri de lucru și ședințe CMPOR, demararea procesului de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse. La sfârșitul anului erau depuse în cadrul POR 2014-2020 un număr de 966 proiecte, cu o valoare totală solicitată de 1027,16 milioane euro, din care 251 proiecte se află în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, vizită la fața locului) și 247 proiecte în faza de precontractare cu o valoare totală a sumei solicitate de 425,24 milioane euro.
 - ✚ Contractarea a 97 de proiecte în cadrul a 6 priorități de investiții ale POR 2014-2020 cu o valoare totală a sumei solicitate de 146,00 milioane euro.
 - ✚ Asigurarea de consultanță și asistență acordată potențialilor solicitanți de fonduri, în cadrul POR 2014-2020, prin cele 1543 cereri de informații rezolvate;
 - ✚ În cursul anului 2017 a continuat implementarea celor 3 proiecte finanțate prin programul Interreg Europe: BIO4ECO, CRE:HUB și Beyond EDP, a fost inițiat un nou ciclu bi-anual, 2017-2018, de implementare a proiectelor BISNet Transylvania și InnoCAP Transylvania și demarată implementarea unui nou proiect în cadrul consorțiului – Scale-up Transylvania. De asemenea s-a demarat implementarea a două proiecte finanțate prin Programul Transnațional Dunărea: CHESTNUT, în care ADR Centru participă în calitate de partener de proiect și FORESDA, în cadrul căruia ADR Centru participă în calitate de partener asociat, fără alocare bugetară. Pe lângă aceste proiecte, în cursul anului 2017 a fost continuată implementarea activităților Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene, pentru care a fost depusă o nouă cerere de finanțare, aferentă perioadei 2018-2020.
 - ✚ De asemenea, ADR Centru a participat în calitate de partener, la elaborarea și transmiterea a 6 cereri de finanțare, 5 în cadrul celui de al treilea apel al Programului Interreg Europe și una în cadrul celui de al doilea apel al Programului Transnațional Dunărea.
 - ✚ În același timp, în perioada de raportare s-au derulat o serie de activități pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin dezvoltarea mediului de afaceri și atragerea de investiții. În acest sens s-au realizat următoarele activități: identificarea zonelor de investiții, crearea bazelor de date cu acestea și promovarea prin intermediul Invest România; participarea la 2 evenimente internaționale unde au fost promovate avantajele competitive ale Regiunii Centru și s-au creat parteneriate internaționale care să sprijine acest proces; dezvoltarea unui site web dedicat dezvoltării economice a Regiunii și atragerii de resurse de dezvoltare; sprijinirea autorităților locale în dezvoltarea și promovarea proiectelor mari de investiții; crearea de broșuri și prezentări de promovare a Regiunii Centru în limba engleză.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și-a continuat activitatea de coordonare a procesului de dezvoltare regională, precum și activitatea în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional (prin finalizarea Programului Operațional Regional 2007-2013 și Programul POS CCE 2007-2013 și demararea implementării POR 2014-2020). Aceasta s-a concentrat pe atragerea cât mai multor fonduri în Regiune care să sprijine activitatea Agenției și a actorilor regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, a promovat sursele de finanțare disponibile și a sprijinit potențialii solicitanți în accesarea acestora. De asemenea, ADR Centru a continuat activitatea de elaborare a

documentelor strategice regionale, în special în ce privește actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă și elaborarea Documentului Cadru Regional, documente care să susțină implementarea Axei Prioritare 1 a POR 2014-2020, privind promovarea transferului tehnologic, precum și dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru. În același timp activitatea Agenției s-a concentrat și pe dezvoltarea competitivă și atragerea de investiții în Regiune, pe promovarea investițională și a proiectelor majore de investiții de la nivel regional.

**DIRECTOR GENERAL
SIMION CREȚU**

REGIUNEA DE DEZVOLTARE *CENTRU*

ALBA IULIA – 510093, Str. Decebal, nr. 12;
Tel: +40-258-818616; Fax: +40-258-818613;
E-mail: office@adrcentru.ro; Web: www.adrcentru.ro